

Hmeljar

GLASILO KMETIJSKEGA KOMBINATA ŽALEC

XXIII

ŽALEC, SEPTEMBER 1969

ŠTEVILKA 9

»Hmeljar« izdaja delavski svet kombinata. Ureja uredniški odbor: predsednik: Kač Karel; člani: Križnik Veljko, dipl. inž. agr., Zagar Marjan, dipl. inž. agr., Glinšek Slavko, dipl. inž. agr., Kronovšek Ivan. Urednica strokovne priloge Kač Miljeva, dipl. inž. agr. Glavni in odgovorni urednik Vybihal Vili, inž. agr. — Uredništvo je na KK Zalec. — Glasilo izhaja v 4.500 izvodih. Letna naročnina 12. dinarjev. — Tisk in kličje, »Celjski tisk« Celje.

KONGRES EVROPSKIH HMELJARJEV LETOS V LJUBLJANI

Po osmih letih je bil kongres Evropskega hmeljarskega biroja spet v Jugoslaviji in sicer to pot v Ljubljani. Kongres evropskih hmeljarjev je trajal 3 dni od 7. do 10. avgusta.

Kongresa se je udeležilo preko 200 delegatov in gostov in sicer iz Belgije 30, Bolgarije 2, Češkoslovaške 17, ZR Nemčije 41, Anglije 22, Španije 2, Francije 13, Poljske 2 in Jugoslavije 55 ter nekaj gostov iz Avstrije, Madžarske in DR Nemčije.

Delegati so se začeli zbirati že v četrtek, 6. 8., popoldne. Še isti večer je bila odprta hmeljarska razstava v Narodno-univerzitetni knjižnici v Ljubljani.

V velikem številu so se je udeležili tudi delegati kongresa. Z zanimanjem so si ogledali zanimiv prikaz hmeljarske literature, razne dokumente, ki dokazujejo, kako dolgo že gojimo hmelj na Slovenskem. Razstavljene diplome in medalje, ki so jih prejeli naši hmeljarji na raznih mednarodnih razstavah, pa dokazujejo, da smo pri nas že davno pridelovali kakovosten hmelj. Zelo lepo pripravljena razstava je napravila na delegate kongresa močan vtis. Posebno tuji delegati so se o razstavi pohvalno izrazili.

Zvečer je republiški sekretar za gospodarstvo Rino Simoneti

pridil sprejem za udeležence kongresa v prostorih Ljudske skupščine. V prijetnem vzdušju je bilo izmenjanih mnogo misli med posameznimi udeleženci kongresa o hmeljarskih problemih. Tuji delegati in gostje so z izrazom presenečenja govorili o napredku, ki smo ga dosegli v zadnjih letih pri nas. G. Holmes, vodja angleške delegacije, je v razgovoru s tov. sekretarjem ta napredek izrazil simbolično takole: »Ko smo bili prvič pri vas na kongresu leta 1953, so bili ob krožnikih prtički mali papirnati, ko smo bili drugič leta 1961, so bili večji, danes pa so povsem enaki kot v razvitih

državah. Čestitam vam k velikemu gospodarskemu napredku, ki ste ga dosegli v povojnem obdobju.«

Drugi dan kongresa v petek, 8. avgusta, je bila na programu seja predsedstva, zasedanje ekonomske komisije in izlet v Postojno.

Za sejo predsedstva je bil odmerjen zelo kratek čas od 8.00 do 9.30. Sejo je otvoril novi predsednik EHB g. Möfter (ZR Nemčija), ki je bil izvoljen na spomladanskem zasedanju predsedstva v Parizu.

Seje predsedstva se po ustaljeni praksi udeležuje po več (Nadaljevanje na 2. strani)

Predsedstvo generalne skupščine evropskega hmeljarskega združenja.

Priznanje EHB za dolgoletno in uspešno delo v hmeljarstvu so med ostalimi prejeli: Kooperant Turnšek Pongrac iz Brega pri Polzeli ...

(Nadaljevanje s 1. strani)
predstavnikov iz vsake dežele, uradni predstavnik s pravico glasovanja pa je lahko samo eden. Zato se vedno najprej določi, kdo je uradni predstavnik. Običajno so to vodje delegacij.

Posamezne države članice so zastopali naslednji delegati:

Belgija: g. R. Top
Bolgarija: ing. M. Gurow
Čehoslovaška: ing. M. Knakal
ZR Nemčija: g. L. Höfter
Anglija: g. D. Holmes
Španija: g. J. F. de Arcenegui
Francija: g. E. Lux
Poljska: W. Lodowski
Jugoslavija: ing. L. Četina

Po tej formalnosti je bil potrjen zapisnik zadnje seje predsedstva, ki je bila marca v Parizu.

Predsedstvo je nadalje razpravljalo še o nekaterih organizacijskih vprašanjih. Po ostavki g. dr. Schneiderja (Francija) je bil za novega generalnega sekretarja EHB imenovan naš predstavnik dr. Peter Pavlič, ki je na tem kongresu prevzel posle. Nastalo je vprašanje sedeža organizacije. Po statutu je sedež organizacije v Strasbourgu (Francija), kjer je bil EHB ustanovljen in je tam tudi registriran na sodišču. Za spremembo sedeža, bi bila potrebna sprememba statuta, o čemer lahko sklepa generalna skupščina na izrednem zasedanju. Po veljavnih predpisih pri nas ni mogoče mednarodno organizacijo te vrste registrirati na sodišču, ampak le kot društvo pri TNZ. Zaradi naštetih razlogov je bilo predsedstvo mnenja, da naj ostane sedež organizacije formalno v Strasbourgu, generalni sekretar pa ima svoj biro v Ljubljani na Republiški gospodarski zbornici, kjer je delovno mesto sedanjega sekretarja dr. Pavliča. Takšen zaključek je precej poenostavil proceduro in je vsaj zaenkrat najprimernejša rešitev.

Na seji smo ponovno govorili o poslovnih komisijah EHB. Kot je znano ima EHB znanstveno, tehnično in ekonomsko komisijo. Doslej delujejo komisije po ustaljenih pravilih brez posebnih statutow ali poslovnikov. Že pred dvema letoma je izdelala tehnična komisija predlog poslovnika. Predsedstvo je bilo takrat mnenja, da bi počakali z razpravo o poslovnih tako dolgo, dokler ne bi imeli predlogov za vse komisije. Zdaj je predložila svoj predlog tudi znanstvena komisija. Predsedstvo je sklenilo, da bi o predlogih razpravljala posebna komisija, v kateri bi bili vsi predsedniki komisij in generalni sekretar dr. Pavlič. Ta komisija naj pripravi po možnosti enoten poslovnik, ki bi veljal za vse komisije in ga predlaga predsedstvu na spomladanski seji 1970. Ta sklep je v skladu z našo težnjo, da bi čimbolj zblizali in koordinirali delo komisij EHB.

Na seji je bil sprejet sklep, da se dosedanjemu generalnemu sekretarju dr. Schneiderju in akademiku dr. Blatnyju

... dipl. ing. agr. Milovan Zidar, sekretar za kmetijstvo in gospodarstvo pri izvršnem svetu SRS.

(CSSR) podelita hmeljarski odlikovanji druge stopnje za dolgoletno delo v hmeljarstvu.

Ob koncu seje je bil sprejet naš predlog resolucije, ki jo je predsedstvo predložilo generalni skupščini.

Po seji predsedstva je bila seja ekonomske komisije v festivalni dvorani. Sejo je vodil predsednik komisije g. Holmes (Anglija). Za sekretarja komisije pa je bil izvoljen g. Broom (Anglija), namesto dosedanjega sekretarja dr. Schneiderja.

Na seji smo razpravljali o razvoju uporabe hmeljnega ekstrakta in raznih oblik koncentratov v pivovarstvu. Diskutanti so se ustavljali na vprašanje, kakšna je tendenca v bodoče in kako bo uporaba teh oblik predelane hmelja vplivala na nas proizvajalce hmelja, oziroma kako se bomo nastalemu položaju najlažje prilagodili. Vedno večja uporaba ekstrakta in drugih oblik pre-

men pa dobivajo kemične lastnosti, predvsem pa količina alfa-smol v hmelju. Čeprav so npr. Angleži še skeptični do uporabe hmeljskega ekstrakta za pivo, so mi pred kratkim, ko sem obiskal nek pivovarniški inštitut v Angliji, ponudili pivo, ki je bilo varjeno iz samega ekstrakta. Povedali so mi, da so poskuševalci — strokovnjaki za pivo na neki anonimni poskušnji prav to pivo ocenili kot najboljše. Izgleda, da je uvajanje hmeljnega ekstrakta le na potu. Zaključek, ki ga moramo proizvajalci hmelja potegniti iz tega je:

1. da si pred tem dejstvom ne zakrivamo oči;
2. zato bo uvajanje sort z veliko količino alfa-smol vedno močnejše, kar moramo upoštevati tudi pri žlahtnjenju in oblikovanju novih sort;
3. prav tako važno je, da ne bomo obirali nezrelega hmelja,

... dipl. ing. agr. Korenjak Tone, glavni tehnolog Kmetijstva1, KK Zalec, in ...

delanega hmelja je stvarnost, ki je ne moremo spremeniti. Z uvajanjem ekstrakta se pomeni provinience in arome hmelja zmanjšuje, vedno večji po-

kajti v zadnjih dneh hmelj hitro pridobiva na količini alfa-smol, pa čeprav na račun lepe zelene barve;

4. manjši problem provinience bo omogočil uvajanje hmelja v novih netradicionalnih področjih, kar bo zahtevalo od nas nove napore v zniževanju proizvodnih stroškov, da bomo ostali konkurenčno sposobni na svetovnem trgu;

5. v politiki širjenja hmeljišč bomo morali upoštevati tudi dejstvo, da bo potrošnja hmelja z veliko količino smol manjša kot je potrošnja hmelja z nizkim odstotkom smol. Mimo tega pa je znano, da se dodajanje hmelja pivu v zadnjem času vedno zmanjšuje. Povečanje potrošnje piva obeh navedenih tendenc ne bo moglo nadomestiti.

To je le nekaj zaključkov, ki niso bili na seji tako jasno formulirani, vendar smo jih lahko čutili iz razprave na ekonomski komisiji.

(Nadaljevanje na 3. strani)

Ne po mačehovsko z obdelovalno zemljo!

Stanovanjska izgradnja, na žalost v letih po vojni zelo neurejena, izgradnja cest, električnih daljnovodov in še drugih komunikacij v Savinjski dolini z leta v leto odvezemajo več obdelovalne zemlje.

Po ocenitvi zavzemajo zazidalni okoliši v dolini 746 ha, naselja 1 097 ha, ceste in železnica 250 ha zemlje, ki je večinoma primerna za proizvodnjo hmelja in drugih intenzivnih kultur.

Ne bi ponavljal, da se uvršča hmelj, katerega v veliki večini izvažamo in to na področja konvertibilnih valut, v vrsto pridelkov, k i prinašajo družbi sorazmerno veliko čistih deviz.

Namen članka je opozoriti vse pristojne činitelje, da je zadnji čas, da spremenimo odnos do tako intenzivno obdelovalnih površin. Človek dobi vtis, posebno, če mora razpravljati s projektanti cest, električnih daljnovodov pa tudi stanovanjske izgradnje, da obdelovalno zemljo in človeka, ki živi od nje in prideluje hrano tudi za ostale, enostavno, kakor pravijo temu knjigovodje, odpisujejo. Veliko smo za tako gledanje krivi tudi sami,

ker smo bili do vseh teh zahtev preveč popustljivi, premalo smo se pa tudi zavedali pravice, ki nam jih ustava in naša zakonodaja v tem pogledu kot upravljalcem ali lastnikom zemlje daje.

Vemo, da je izgradnja cest, električnega omrežja, kakor tudi stanovanjska izgradnja, družbenega pomena. Toda tudi tukaj se morajo upoštevati interesi kmetijstva in najti take rešitve, ki bodo sprejemljivejše.

Naj navedem samo dve trenutno odprti vprašanji. Bodoča avtocesta bo od Petrovč pa do izliva Boljske v Savinjo tekla ob Savinji. V razpravi sta dve varianti in sicer: ali po levem ali desnem bregu Savinje. Pod vplivom dolgoročnih programov nekaterih turističnih delavcev, estetov in ne vem še koga bi naj dal kombinat kot zastopnik kmetijstva soglasje k izgradnji ceste na desnem bregu Savinje. Takega soglasja kombinat ni mogel dati, ker je prednost ceste na levem bregu Savinje za kmetijstvo preveč očitna. Cesta na desnem bregu bi prerežala griško in šeško polje pa tudi polja

v Gornji vasi, dočim teče na levem bregu po gmajnah in slabše rodovitnih tleh ob strugi Savinje. Nekatere moti nevarnost poplav na levem bregu. Povsod

po svetu je običaj, da morajo graditelji, vzporedno z gradnjo ceste, urejati tudi vodni režim v kolikor je to za izgradnjo ceste potrebno.

(Nadaljevanje na 4. strani.)

O, ti grenka roža, koliko preglavič si nam povzročila s slabim vremenom vred med obiranjem!

(Nadaljevanje z 2. strani)

Na seji tehnične komisije, ki jo je vodil predsednik dr. Maton (Belgija) so bili prečitani štirje strokovni referati:

1. dr. H. Kieninger (ZR Nemčija): Makroposkus varenja piva z naravnim hmeljem in ekstrakti iz hmelja bogatega na smolah in zlahtnega hmelja;

2. dr. L. Kamm (ZR Nemčija): Racionalna gradnja hmeljskih žičnic z montažnimi elementi;

3. dr. ing. A. Maton (Belgija): Mehанизacija in racionalizacija del v proizvodnji hmelja;

4. ing. L. Četina (Jugoslavija): Metodološki napotki k organizaciji pršenja hmelja.

V prvem referatu je poročal dr. Kieninger o rezultatih poskusnega varenja piva iz naravnega hmelja, hmeljnega ekstrakta, ki je bil izdelan iz hmelja bogatega na smolah in ekstrakta, ki je bil izdelan iz zlahtnega hmelja z nizkim odstotkom alfa smol. V razpravi so bila postavljena predavatelju predvsem vprašanja, kaj si lahko obetamo proizvajalci hmelja od uvajanja hmeljskega ekstrakta oz. sort z veliko količino smol v pivovarstvu. Čeprav predavatelj ni mogel dati povsem jasnega odgovora na postavljena vprašanja, smo lahko zaključili, da se bomo proizvajalci morali prilagoditi težnjam, ki so prisotne v sodobni pivovarniški industriji. Opisal

sem jih že, ko sem poročal o delu ekonomske komisije.

Po naslednjih referatih razprava ni bila tako živahna zaradi omejenega časa, jezikovnih težav ter velikega števila udeležencev, kar običajno preprečuje živahnejše razprave.

Ob koncu zasedanja je dal predsednik dr. Maton poročilo o dejavnosti tehnične komisije v enoletnem obdobju.

Po kosilu je bilo zasedanje generalne skupščine. Otvoril pa jo je predsednik g. Höfner (ZR Nemčija), potem pa jo je po že ustaljenem običaju vodil vodja naše delegacije ing. Četina.

Na generalni skupščini so poročali o površinah hmeljišč, pridelku hmelja in vremenskih prilikah, ki so bile karakteristične za proizvodnjo hmelja v letu 1968 in 1969. Najprej so poročali predstavniki držav članic, potem predstavniki držav opazovalk, na koncu pa še predsedniki ekonomske, tehnične in znanstvene komisije. Po poročilih se je površina hmeljišč v državah EHB zmanjšala od 38.942 ha v letu 1967 na 38.427 ha v letu 1968, za leto 1969 pa jo ocenjujejo na 37.753 ha. Od leta 1967 do 1969 se je torej zmanjšala površina hmeljišč za 1189 ha. Glede na tržni položaj je to sorazmerno majhno zmanjšanje hmeljišč. Značilno je, da so v zadnjih letih najbolj zmanjšali površine hmeljišč v

Angliji od 7738 v letu 1967 na 6761 ha v letu 1969. V ZR Nemčiji so tudi v zadnjih letih kljub neugodnemu položaju na svetovnem trgu površine hmeljišč celo povečevali, šele v letu 1969 napovedujejo rahlo zmanjšanje.

Na generalni skupščini dajo članice prvo oceno pridelka hmelja za skorajšnjo sezono. Države članice EHB ocenjujejo, da bodo skupno pridelale 1.068.300 stotovov a 50 kg (53.415 ton), to je malenkost (415 ton) več kot je znašal pridelek v letu 1968. To so šele prve ocene, ki se lahko v zadnjih tednih še spremenijo, posebno v državah, kjer začnejo z obiranjem šele v septembru.

Generalni sekretar je dal zadnjič letno poročilo. Poročal je o dejavnosti organizacije v preteklem letu, prikazal je vrsto statističnih podatkov o gibanju površin in pridelkov hmelja ter potrošnji piva od leta 1954 do 1969.

Potrjen je bil finančni obračun EHB za leto 1968/69 v višini 14.354,95 francoskih frankov in predlog predračuna za leto 1969/70 v višini 2.550,52 dolarjev (USA \$).

Hmeljarsko odlikovanje srednje stopnje (oficir hmeljarskega ordena) je bilo podeljeno letos dosedanjemu generalnemu sekretarju dr. Schneiderju in akademiku Blattnyju iz Čeho-

slovaške. Hmeljarski orden nižje stopnje (vitez hmeljarskega ordena) je prejelo 25 zaslužnih proizvajalcev, strokovnjakov in organizatorjev hmeljarske proizvodnje držav članic EHB. Odlikovanje so prejeli tudi naslednji Jugoslavlani: dipl. ing. Milovan Zidar, dipl. ing. Tone Korenjak, tov. Pongrac Turnšek, dr. Milivoje Acimović in tov. Branko Dangubović. Vsem odlikovancem iskreno čestitam!

Ob koncu je bila sprejeta resolucija, ki jo je pripravilo predsedstvo prejšnji dan.

Z letošnjim kongresom je bil povezan tudi bogat strokovno-turistični program. Udeleženci kongresa so si ogledali vrsto turističnih zanimivosti v Sloveniji in hmeljarsko področje Savinjske doline, inštitut za hmeljarstvo in prireditve v okviru dneva hmeljarjev v Braslovčah.

Na podlagi izjav udeležencev kongresa in številnih pisem, ki jih prejemo od delegatov, lahko rečemo, da je kongres uspel. Kongres je potekal brez večjih organizacijskih spodrsiljav, za kar gre priznanje pripravljalnemu odboru pri poslovnem združenju Styriji, turističnemu podjetju Kompas, ki je prevzelo tehnično organizacijo in ne nazadnje vsem, ki so sodelovali v pripravi za ta kongres.

Lojze Četina

Obvestilo proizvajalcem hmelja

Hmeljarje obveščamo, da v tej številki lista ne moremo objaviti plana dovoza hmelja, kot je to bilo do sedaj. Odpoklici blaga inozemskih kupcev so na začetek odpreme letošnjega letnika koncentrirani le na posamezno vrsto blaga in bi ob generalnem prevzemu ne glede na kvaliteto onemogočili takojšnjo dobavo, za katero smo vsi sigurno zelo zainteresirani.

Po tako predvideni zahtevi kupcev bomo plan dovoza sestavili in objavili preko »Hmezada« prve dni septembra. Začetek prevzema se bo začel prej kot lansko leto in računamo, da bo tudi prej končan.

Želimo, da v času obiranja, sušenja in basanja hmelja posvetite tem fazam dela posebno pozornost in s tem pripomorate k čimboljši kvaliteti.

DE Hmezad

(Nadaljevanje s 3. strani.)

Verjetno je ureditev nasipa na levem bregu Savinje cenejša kot izgradnja vrste mostov čez potok na desnem bregu.

Republiški sekretariat za gošpodarstvo nam je poslal v razpravo predosnutek pravilnika o tehničnih ukrepih pri približevanju in križanju elektroenergetskih vodov s hmeljskimi žičnicami. Po tem usnutku bi morali biti pod nadzemnimi elektroenergetskimi vodji do 15 m široki koridori na katerih bi ne smeje stati hmeljske žičnice. Za postavitev žičnice bi bilo potrebno, kar se je v praksi že udomačilo, gradbeno dovoljenje in s tem povezan predhodni pristavek elektrogospodarskega podjetja. Predosnutek pa ne govori o pristanku upravljalcev ali lastnikov zemlje pri nameravani gradnji elektrovodov. V predosnutku pravilnika je tudi predvideno, da bi bilo v hmeljiščih dovoljeno nameščanje ali zamenjava nosilnih žic samo takrat, ko bi bili vodi brez napetosti. Težko si predstavljamo gradnjo ali popravilo žičnic pod takimi pogoji. Zelo verjetno bi kmetovalci ne prenesli odškodninskih zahtevkov ostalega gospodarstva zaradi izpadle električne energije.

Že dosedanji elektroenergetski vodi onemogočajo izgradnjo hmeljskih žičnic na 133 ha pri-

mernih zemljišč, s predvidenimi koridorji bi pa bilo izločenih 680 ha. V Podlogu gradijo veliko transformatorsko postajo, povezano z njo pa projektira gradnja več novih daljnovodov. Če bi tekla ta izgradnja v duhu predosnutka navedenega pravilnika, bi morali izgradnjo hmeljskih žičnic, posebno pa večjih, ki pogosto jejo ekonomičnejšo obdelavo, opustiti.

Soglasja k predosnutku pravilnika seveda nismo mogli dati. Postavili smo zahtevo, da morajo lastniki elektrogospodarskega podjetja soglasja prizadetih kmetovalcev pred trasiranjem daljnovodov. To pravico imajo lastniki zemljišč sicer tudi po obstoječih predpisih, kakor tudi seveda pravico do odškodnine za izgubljeno zemljo. Zelo odločno se moramo postaviti na stališče, da izgradnja električnega omrežja ne sme ovirati hmeljske proizvodnje. Kmetijstvo mora biti v bodoče bolj upoštevano pri odločitvah o uporabi kmetijskih površin in sicer kot enakopraven partner. Republiški zakon o zaščiti kmetijskih površin je že dolgo v pripravi, ni pa še sprejet. Širši družbeni interesi, kakor interesi ljudi, ki od zemlje živijo, zahtevajo, da se to vprašanje čimprej reši z ustreznim zakonom.

Plaskan Vlado

Delavski svet podjetja je zasedal

Sestal se je na 4. redni seji dne 8. 8. 1969 v prostorih PE kooperacija v Sempetru.

Po v naprej poslanem gradivu za sejo in bogati razpravi je bilo sprejeto vrsto pomembnih sklepov.

Sprejeta je bila informacija o polletnem poslovanju podjetja in delovnih enot. S tem v zvezi je bilo sprejetih vrsto sklepov gospodarskega, finančnega in komercialnega značaja, o vrednotenju zaloga nedovršene proizvodnje s 1. 1. 1969 in o osnovah za pravilnik o komercialnem poslovanju in pooblaštilih komercialistom.

Določene so nove interne marže komercialnemu centru in precizirane bonifikacije kooperaciji in obratu kmetijstvo iz marž za skladiščno poslovanje in trgovanje z repromateriali. Komercialni center in delovne enote oz. obrati so dolžni do 31. 8. 1969 skleniti pogodbe o medsebojnih poslovnih odnosih. Komercialni center je dolžan do prihodnje seje pripraviti poročilo o dosedanjem zaračunavanju marž za repromaterialie.

Svet je tudi sklenil, da se vsa sredstva, ki so bila do sedaj vplačana, plačujejo tudi v bodoče za energetiko in prenesejo v skupna sredstva podjetja.

Dopolnjen in bolj preciziran je bil sklep prve seje DSP, ki se nanaša na premiranje finančno deviznih transakcij. Po načelih poslovne politike podjetja in načelu samostojnega koriščenja lastnih deviznih sredstev je bil sprejet sklep o zaračunavanju deviz z 20 % pribitkom na uradno tečajno vrednost za vse tiste DE, ki devize rabijo in jih same ne ustvarijo. V izjemnih primerih in le, če bi s tem bila prizadeta konkurenčnost posameznih DE, se od tega režima v posameznih primerih odstopa. O tem odloča glavni direktor in direktor finančnega centra.

Potrjena je bila dopolnitev investicijskega plana podjetja za leto 1969 in potrjeni investicijski programi za nakup plemenskih telic, nakup težkega traktorja, za melasiranje krmil, za izgradnjo prodajalne mesa v Ljubljani in pri obratu Mesnine ter predelavo mesa v novih klavničnih prostorih. V zvezi s tem je bil sprejet tudi sklep o najetju investicijskega posojila za navedena dela.

Delavcem DE Samopostrežna restavracija v Celju se je dovolilo porabiti del sklada skupne porabe za namene družbenega standarda. Pri tem gre za sredstva sklada, ki jih je kolektiv te DE ustvaril še v bivšem samostojnem podjetju.

Preostala sredstva se vključijo v podjetniški fond. Isto stališče je zavzel DSP do njihovega sklada za stanovanjsko izgradnjo.

Sredstva, ki so bila zagotovljena v skladu skupne porabe za regresiranje dopustov v letu 1969, se namenijo za pokritje obveznosti podjetja do šol v žalski občini. Regresi za dopuste se do odobrenega zneska izplačujejo na račun dohodka.

Za izgradnjo šolstva so se ustavila tudi sredstva, ki so ostala od regresiranja stanarini in so bila zbrana od delovnih organizacij pri občini Zalec.

Sprejet je bil predpis o obliki in uporabi firme podjetja, njegovega znaka in drugih obelježij. Predpis je stopil v veljavo z 8. 8. 1969.

Prenešana so bila manj pomembna medobratna osnovna sredstva. Dovolilo se prodaja nekaterih osnovnih sredstev (osebni in tovorni avtomobili).

Odobrena je bila sklenitev pogodbe med kombinatom in firmo Vogel — NOOT iz Avstrije o zastopanju te firme v Jugoslaviji in konsignacijskem skladiščenju njenih strojev in naprav.

Določeni so bili podpisniki za izdajanje potrdil o izvoru in kvaliteti mleka za namenom uveljavljanja regresov.

Ustanovljena je bila DE Hladilnica v Celju, določen njen poslovni predmet in podpisniki ter določen rok za volitve samoupravnih organov. DE Hladilnica prične poslovati 10. 9. 1969. Prav tako je bila ustanovljena v okviru komercialnega centra PE »Bencinska črpalka« na Polzeli.

Potrjena je bila sistematizacija delovnih mest:

DE Mešalnica krmil: dopolnjena je bila sistematizacija delovnih mest v skupnih službah podjetja (KoC, finančnem oddelku), za obrat Kmetijstvo, ekonomskem oddelku obrata Kmetijstvo, DE Mleko, skupne službe kombinata in sistematizacija delovnih mest pripravnikov.

(Nadaljevanje na 15. strani)

Mogočno stanovsko manifestacijo hmeljarjev DAN HMELJARJEV

je obiskalo v Braslovčah nad 15000 ljudi

Že pred napovedano uro pričetka praznovanja so bili vsi sežeži v hmeljarskem domu v Zalcu zasedeni. Napovedovalec

ob recitaciji Roševe pesmi. V otvoritvenem in pozdravnem govoru je stari starešina Avgust Podgoršek govoril o težkem delu hmeljarja, o pridelku in plasmu hmelja ter ob zaključku govora zaželel navzočim prijetno praznovanje.

Kmetijski inženir Kolenc Vinco, predsednik izvršnega odbora za hmeljarstvo pri poslovnem združenju »Styria« je slovesno imenoval novega starešino kooperanta Lesjak Franca in mu izročil simbol starešinstva »mačka«. Tovariš Lesjak je v svojem govoru povedal, da je hmelj tisti, ki daje dolini značilno podobo in tisti, ki ji je prinesel blagostanje. Poudaril je tudi, da ima hmelj tudi senčne strani v svoji nad 100 let stari zgodovini v Savinjski, da terja veliko od hmeljarja, ki se mu mora posvetiti z vsem srcem in trdo žuljavo roko. Novi starešina je še obljubil, da se bo zavzemal za pravice hmeljarjev in jih zastopal.

Družno sta starešina in tovariš Kolenc podelila plakete za najboljše vzorce lanskega hmelja in podelila priznanja zaslužnim hmeljarjem.

V mimohodu so se pokazala tudi brhka dekleta:

1. Arzenšek Fanika iz Petrovč,
2. Jelen Marica iz Andraža,
3. Kovčec Zvonka iz Tabora,
4. Jelen Cvetka iz Polzele,
5. Kladnik Alenka z Vranskega,

6. Jelen Doroteja iz Petrovč,
7. Tanjšek Cilka iz Šoštanja,
8. Petrvac Milena iz Trnave,
9. Vrečko Fanika iz Celja,
10. Ogradi Vera iz Prebolda,
11. Poteko Ivica iz Griž,
12. Špes Jožica iz Vojnika,
13. Bošnjak Ida iz Braslovč,
14. Kok Metka iz Braslovč,
15. Jeraj Ankica iz Mozirja,
16. Natlačen Rozika iz Mozirja,
17. Cokan Marjana iz Gotovelj.

Le-ta so v prikupnih oblekah,

ga starešino, dekleta in goste pozdravil vodja koooperacijske proizvodnje tov. Uranjek Franjo.

V Braslovčah je goste sprejel organizator priprav za praznovanje v tem prikupnem kotičku Savinjske doline tov. Ferline Franc. Povabil je novega starešino in lansko princesko naj prisedeta v kočijo. Tako sta se v spremstvu petih konjenikov, kandidatk, organizatorjev, in gostov peljala do sredine trga, kjer

Pavle Jeršin, gledališki igralec iz Celja, recitira pesem o hmeljarjih

Goršek Andj je oznanil pričetek, zadonela je ubrana pesem moškega komornega zbora iz Celja in mogočna beseda Pavla Jeršina, gledališkega igralca iz Celja,

Novi starešina je v imenu prireditelja in tovarne Krka bogato obdaril kandidatke za hmeljsko princesko

ki so jih krasili našitki in veznine ponazarjajoči hmelj, s hmeljem v laseh in ličnih košaricah in koških, vnesla nemir s svojo lepoto, prikupnostjo in izvirnostjo ne samo med ocenjevalno komisijo, ampak tudi med goste. Komisija je bila pred težko odločitvijo, gostje pa so se zapletli v živahne razgovore.

V veselem delu so se hmeljarji pogovarjali o letini, se med sabo srečavali stari znanci in se povesečili. Kmalu so začeli odhajati domov, saj jih čaka jutri naporen dan. Ostala je večinoma mladina, ki je plesala do belega dne.

Ze zgodaj zjutraj v nedeljo, 9. avgusta, so se začeli zbirati avtomobili pred Hmezadom, prav tako so v Braslovčah že krasili kočijo s hmeljem in fantje svoje konje, ki jih bodo jahali skozi trg ob sprejemu starešine in kandidatke za hmeljsko princesko.

Dolga kolona avtomobilov je krenila proti Taboru. Tu je nove-

so jim domačini priredili svečan sprejem.

Od tod so šli vsi na prireditveni prostor, kjer je bila simbolična predaja starešinstva in je starešina nagovoril množico.

Po kosilu ob Braslovškem jezeru so vse štiri starešine s kandidatkami odšle v trg, kjer so sprejeli udeležence XIX. kongresa EHB. Ti so si ogledali dopoldne hmeljnike in Hmezad, ob 14. uri so prišli v Braslovče. Veselja ni bilo ne konca ne kraja. Vsi smo bili kot ena velika hmeljarska družina.

Na prireditvenem prostoru je novi starešina pozdravil množico in oznanil, da se lahko prične povorka prikazov iz hmeljarstva. Dvaindvajset voz je ponazarjalo pridelavo, obdelavo, zaščito, prevoz in prodajo hmelja, hmeljarski likof, nov obiralni stroj, odbor za gradnjo hitre ceste in še in še. Na koncu prikazov pa je več traktorjev vozilo najnovejše priključke, s katerimi (Nadaljevanje na 6. strani.)

FLERE Stanko s Pustega polja pri Nazarjih sprejema priznanje za dolgoletno uspešno hmeljarjenje od novega starešine in predsednika odbora za hmeljarstvo pri »Styriji« ing. agr. KOLENC Vinka.

(Nadaljevanje s 5. strani.)
mi obdelujemo hmelj. Tudi prikaze so ocenjevali. Med prvih sedem so se z domiselnimi prikazi uvrstili vozovi: številka 8 iz Tabora na prvo mesto, št. 3 iz Polzele na drugo mesto, št. 12 iz Malih Braslovč na tretje mesto št. 16 iz Gotovelj na četrto mesto, št. 22 iz Gomilskega na peto mesto, št. 19 iz Podvrha pri Braslovčah na šesto mesto in št. 17 iz Trnave na sedmo mesto.

Prejeli so lepe nagrade. Nagrade so razdelili tudi traktoristom in kooperantom, ki so se v soboto dopoldne pomerili v izbirnem tekmovanju za republiško prvenstvo.

Napočil je od vseh težko pričakovani trenutek, proglasitev hmeljske princeske. Hmeljski starešina Lesjak Franc je povzdignil glas: »Za hmeljsko princesko za 1969. leto proglašam JERAJ Ankico, številko 15.« Veseli vzkliki, ploskanje, čestitke in solze so bile dokaz, da je žirija zadela pravo.

In sam predsednik EHB g. Leo Höfner se ni mogel zadržati. Princeski je čestital in ji pritisnil tri krepke poljube. V pozdravnem govoru pa je še dejal: »Vedel sem, da je Savinjska dolina lepa, sedaj pa sem spoznal še nekaj, da ima lepa dekleta.«

Končan je bil slavnostni del. Ob valčku godbe na pihala iz Liboj sta se starešina in princeska prva zavrtela. Množica je oživila, pela, pila in plesala. Kdo bi našteval vsa srečanja, vesela doživetja, vse dogodke, ki so se to lepo avgustovsko popoldne dogodili na tej naravni polici nad hmeljniki.

V vetru so mogočno poleg slovenske plapolale hmeljarske zastave in zastave držav članic EHB.

Izvršni odbor za hmeljarstvo pri poslovnem združenju »Styria« je podelil priznanja enaintridesetim dolgoletnim, uspešnim in zaslužnim hmeljarjem: Priznanja so prejeli:

ANTLOGA Franc, Arja vas
BIZJAK Cecilija, Gotovlje
BRECL Alojz, Črnova
BREŽNIK Ivan, Kasaze
BOŠNAK Franc, Poljče
CAJHEN Ivan, Polzela
DVORNIK Jože, Paška vas
FONDA Anton, Kamenče
FUŽIR Stefka, Založje
FLERE Stanko, Pusto polje
HROPOT Ivan, Zg. Grušovlje
HERODEŽ Karel, Trnava
HAJNC Franc, Radlje
JEZERNIK Franc, Polzela
KLINC Franc, Škofja vas
LIHTENBERGER Franc, Ljubno
LUŽAR Jože, Vransko
MRAVLJAK Branko, Radlje
NOVAK Jurij, Petrovče
OSTROŠKO Anica, Turnišče
PAVLINC Vinko, Vransko
REPOVŽ Jože, Sentjanž
REZMAN Jože, Ponikva

Čudovit je bil pogled na pisano povorko voz z domiselnimi prikazi.

ROŽANC Katarina, Pondor
SVET Edi, Tabor
SONJAK Ivan, Vič
SLANICA Alojz, Šentjur
SKORJANC Ivan, Dolenja vas

TRAVNER Avgust, Šmartno ob Paki
ŽAGAR Stanko, Griže
VASLE Jože, Gomilsko

Po končanem pozdravnem govoru 15 000 glavni množici — toliko gostov še ni bilo v Braslovčah — bo novi hmeljarski starešina LESJAK Franc, kocoperant in ugleden hmeljar iz Tabora, visoko dvignil vrček z okusnim laškim pivom, nazdravil in povabil vse v veselo praznovanje.

Preizkusne in odločilne brazde

Tisto soboto pred slavljem Dneva hmeljarjev, so se na parceli pri pokopališču v Žalcu med seboj športno spoprijeli poklicni traktoristi in kmetje — kooperanti. Tekmovalno navdušeni tekmovalci so se spoprijeli v treh disciplinah: v kvalitetnem oranju, spretnostni vožnji in teoretičnem znanju iz motoroznanstva, agrotehnik in prometno-varnostnih predpisov. Tekmovanje je bilo izbirnega značaja za udeležbo na republiškem tekmovanju in vključeno v prireditveni program praznovanja. Tekmovanja se je udeležilo deset poklicnih traktoristov in 8 kmetov — kooperantov. Prvih pet plasiranih iz obeh skupin je prejelo plakete in denarne nagrade.

Udeleženci kongresa EHB so se med nami v Braslovčah prav pri srčno razvedrili.

Organizator tekmovanja, Društvo ljudske tehnike pri KK Žalec, je poskrbel, da se je poleg razgretih izpuhov vabljivo dišeče kadilo tudi iz žara.

Tokrat je bila tekmovalna sreča naklonjena naslednjim poklicnim traktoristom:

1. mesto je dosegel tov. Režonja Avgust, PE Sempeter;
2. mesto je dosegel tov. Ločičnik Ivan, PE Sempeter;
3. mesto je dosegel tov. Smajs Ernest, PE Kooperacija Braslovče.

Iz vrst kooperantov pa so se med tri najboljše uvrstili:

1. mesto je dosegel tovariš Simončič Stefan iz Gotovelj.
2. mesto je dosegel tovariš Žagar Ivan iz Dobriše vasi;

3. mesto je dosegel tovariš Vrbnjak Martin iz Založ.

Teden dni kasneje sta se obe ekipe z zamenjavo tov. Žagar Zorana z Vanušek Otom iz Vinske gore zopet tekmovalno izživiljati na XIII. republiškem tekmovanju, ki je bilo v Kranju 16. in 17. avgusta. Tudi to tekmovanje je popestrilo prireditveni program gorenjskega sejma.

Omeniti moramo, da bo v letošnji jeseni pri Beogradu svetovno prvenstvo traktoristov, katerega se bo udeležil lanski državni prvak tovariš Ločičnik Ivan.

Našemu državnemu prvaku želimo veliko tekmovalne sreče in uspeha!

Odbor LT

Ovojnice so odprte, točke sešete in znana je hmeljska princesa za 1969 — JERAJ Ankica iz Dabletin pri Nazarjih.

Predsednik EHB g. Leo Höfter pozdravlja hmeljarje in goste.

Med organizatorji proslave dneva hmeljarjev se je prijetno zabaval tudi direktor in glavni urednik Kmečkega glasa tovariš JAKA BOGATAJ.

Končano je XIII. republiško tekmovanje traktoristov NAŠI FANTJE EKIPNO PRVI

Režonja Avgust, traktorist iz Vrblja je prejel pokal Republiškega odbora sindikata delavcev kmetijske tobačne in živilske industrije. Ločilnik Ivan je bil drugi.

Kranj je bil dne 16. in 17. avgusta gostitelj in prizorišče republiškega tekmovanja traktoristov. Tekmovalo je osem ekip: KZ Novo Mesto, Agrokombinat Maribor, Kmetijski poskusni center Jable, Agrokombinat »Emona« Ljubljana, Agrarija Brežice, Kmetijsko živilski kombinat Kranj, KIK »Pomurka« Murska Sobota in naša ekipa. Vsako organizacijo so zastopali trije traktoristi. Barve našega kombinata so zastopali in častno branili sami prekaljeni fantje: Ločilnik Ivan, ki je dosegel v hudi konkurenci drugo mesto za Bukvič Štefanom iz KIK Pomurke; Režonja Avgust in Šmajns Ernest. Režonja je bil v skupini osmih najboljših v teoriji s 46 točkami. Po ponovnem testiranju je ostal med prvimi tremi. Tu pa mu je srčen žreb določil velik in lep prehodni »piskar« — tako je on imenoval pokal — Republiškega odbora sindikata delavcev kmetijske, tobačne in živilske industrije. V skupnem plasmanu, kjer se sešeteje število doseženih točk pri oranju, teoriji in spretnostni vožnji, pa je zasedel četrto mesto. Šmajns Ernest je bil odličen v teoriji, bil je med najboljšimi, tudi oral je dobro, a pokopala ga je spret-

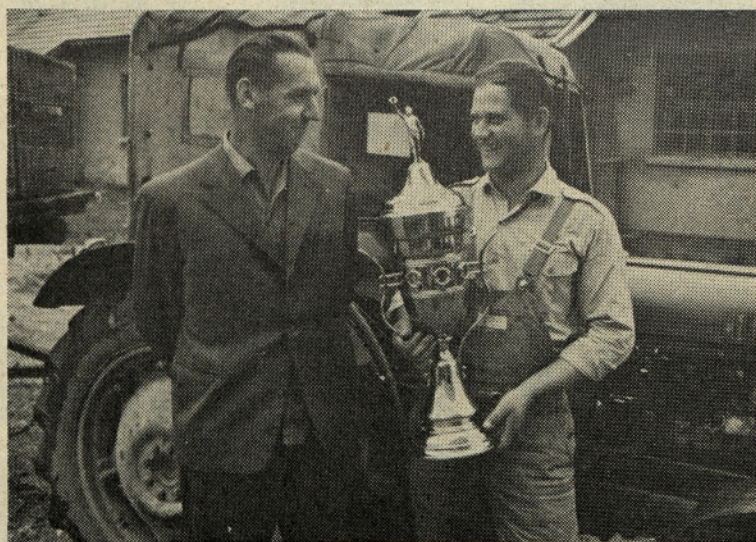
nostna vožnja, kjer je bil povprečen. Zasedel je deveto mesto. Seštevek točk vseh treh je prinesel ekipi prvo mesto. Ekipna uvrstitev:

1. Kmetijski kombinat Žalec 815,87 točk
2. KIK »Pomurka« Murska Sobota 813,62 točk
3. Kmetijski živilski kombinat Kranj 792,13 točk
4. Agrarija — Brežice 770,75 točk
5. Agrokombinat »Emona« Ljublj. 734,73 točk
6. Kmetijski poskusni center Jable 711,68 točk
7. Agrokombinat Maribor 638,85 točk
8. Kmetijska zadruga Novo Mesto 489,15 točk (samo dva tekmovalca)

Zelo lepo so se uvrstili tudi naši kooperanti, saj je Vrbnjak Martin iz Založ pri Polzeli zasedel drugo mesto. Vošnjak Oto z Vinske gore četrto in Simončič Štefan šesto mesto.

Ob tako lepem uspehu fantom čestitamo. Čestitamo še posebej zato, ker so tak uspeh dosegli brez kakršnihkoli priprav.

V prihodnje bomo morali imeti do takšnih tekmovanj več posluha, saj krepe poklicno zavest traktoristov in njih veselje do tega težkega poklica.

Oba, vodja ekipe JUG Vinko in traktorist REŽONJA Avgust, se zadovoljno smehljata ob osvojitvi velikega »piskra«.

HMELJARJI! HMELJARJI!

Tudi letos bomo organizirali razstavo vzorcev hmelja. Le-ta bo predvidoma 26. oktobra v Žalcu.

Na razstavi bo razstavljenih 250 vzorcev: 99 iz kooperacije, 76 iz lastne proizvodnje in 75 vzorcev od zunanjih pridelovalcev.

Naši kooperanti, ki žele razstavljati, se naj pogovorijo z vodji svojih poslovnih enot, kjer bodo dobili in izpolnili ustrezne formularje.

Vzorke hmelja za razstavo bo pobrala posebna komisija z inštituta do 20. septembra.

Več o vzorcih izveste v lanski oktobrski prilogi Hmeljarja.

Kooperant SIMONČIČ Stefan iz Gotovelj prejema plaketo in denarno nagrado za doseženo 1. mesto na izbirnem tekmovanju traktoristov.

Traktorist LOČIČNIK Ivan na slavnostni tribuni ob prevzemu nagrade.

Takole so se postavile ob robu Braslovškega jezera vse kandidatke za hmeljsko princeso s štirimi hmeljskimi starešinami.

ZA LIKOF SE JE ZGODILO

Pri Grmovšku so imeli lani same mlade, mične in lične obiralke. Najlepša med njimi je bila Vida. Grmovšek ji je pravil — lepa Vida. Ne zastonj, kar prisluhnite.

Nekega večera se je Vida želela okopati. Pri Grmovškovih nimajo kopalnice. Kadar se hoče kdo umiti od glave do pete, potem v svinjaku zakuri pod kotel, voda se lepo segreje, seveda ne sme biti prevroča. Tisti, ki se hoče izmiti mora zlesti v kotel in — čof, čof, čof, voda po hrbtu, trebuhu, povsod, kjer je pač voda potrebna.

No, lepa Vida se zvečer zaklene v svinjak in si pripravi kopal. Stari Grmovšek, ki pa še ni tako star, da bi ga ženska bedrača ne spravila v zadrego, pa je sušil hmelj. Grmovšca ve za njegove muhe. In mu je strogo zabičala:

— Francelj, zvečer proč od svinjaka. Vida bi se rada umila.

Grmovšek se je namrdnil, kakor da mu je to prav malo mar. Ali ves večer je oprezal, kdaj se bo lepa Vida zaklenila v svinjak, kdaj bo slekla obleko in pujskom kazala prepovedano obličje.

Zvečerilo se je. Tudi lepa Vida se je bila že zaklenila. Prepevala in žvižgala je, da je Grmovšku kar gomazelo po telesu. Pa je bil Grmovšek tokrat zares pravi lisjak. Zadaš svinjaka je bilo okence, od koder bi mogel videti ves ta prizor. Tekel je po hmeljski koš, ga podstavil pod okno in se od začudenja ugriz-

nil v jezik. Lepa Vida se je gola sprehajala po svinjaku, žvižgala in ogledovala rejene puijske. Nak, kaj takega pa še ne! Šlo mu je na kihanje, pa se je držal za nos, za usta, še dihati ni mogel. Potem je Vida zlezla v kotel, čofotala in čofotala. Grmovšek si je zaželel, da bi čofotala vso noč, četudi se hmelj na lesah zažge. Nato je Vida zlezla iz kotla, se otirala z veliko brisačo, pripogibala. Ko se je do dobra otrla je nataknila copate in zaplesala po svinjaku. Priplesala je prav pod okno, tedaj pa Grmovšek ni vzdržal. Vse mu je odpovedalo. Na vsa usta je kihnil.

— A-chi!

In lepa Vida je vedela, da je Grmovšek vse videl, si zapisal za uho in še kam drugam. Malo jo je bilo sram, vendar sramota ni bila tako strašna, da ji ne bi srček poskočil, ko je Grmovšek tako lepo meril. Včeraj in prejšnje dni ga je nabrala deset, največ dvanajst mernikov, danes in vse naslednje dneve po petnajst in celo na dvajset je prišla. Vida je vedela, kam pes taci moli in je Grmovška podražila:

— Ate, zvečer pa le zakurite pod kotel, se bova skupaj namakala!

Seveda tistega večera nikoli ni čakal, čeprav je bil ves nestrpen, čeprav je po telesu kar žgalo čeprav je srce v koprnjenju kar poskakovalo; ptičica se mu je spretno izmikala.

Pa je skoval načrt. Delal se je sila utrujenega. Sin Marko se ne razume na sušenje, čeprav mu bo skoraj dvajset let, čeprav je dvajset let rasel na kmetih. Lepa Vida pa je že vedela, kod hodi njegov sin. No, pa se je kar sama ponudila.

— Ate, za likof bova pa skupaj sušila.

— Srček, jaz sem Francelj in ne ate! se je zarežal in upal, da se bo vsaj zadnjo noč pomuckal s to zapeljivo Vido. Oči so zagorele ko v peči pod hmeljsko sušilnico, ko se je sklonil k Vidi in pošepetal:

— Vidika, dvajset balet boš dobila. In še vožnjo ti bom plačal. Potem pa le pridi. Saj še nisem tako star, pa tudi zmarnan nisem. Devet frajerjev posekam, to pa!

Do sem je šlo kot po maslu. Treba je še Grmovščo pretentati. In je rekel Lizi:

— Sit sem sušenja. Zadnjo noč se moram naspiti. Do polnoči bo sušil štangar, potem pa suši ti. Jaz grem spat.

Sam pa je mislil: Do polnoči se bom že namuckal. Vido sem pregovoril, da bo prišla v sobico nad hlevom. Pošteno se moram urediti, pošteno.

(Nadaljevanje na 9. strani.)

(Nadaljevanje z 8. strani.)

Najprej se je okopal, obril, nadišavil s kolonsko, ne sme smrdeti po znoju in hmelju, ne sme, pa čeprav jih ima že petin-petdeset na grbi.

Grmovšci pa je štangar godel na srce. Rekla pa mu seveda ni nič. Se bosta že srečala v kajži nad hlevom. Tudi ona se je zvečer skopala, nadela svežo kombinžo in hlačke s čipkami. Celotno modrc je nataknila. Ko pa se je storila temna noč, je skrivaj zlezla v kamrico nad hlevom.

Po stopnicah čuje korake. Aha štangar prihaja. Hudir nazaj, niti petdeset jih nima, Grmovšek se vsake kvatre spomni, da je moški, pa ne bo v škodo, če pride kaj izven zakona. Vrata se potihno odpro. Slači se. Zdaj zdaj se bo nekaj zgodilo. Počasi otipava po postelji. Začne pri nogah in počasi navzgor. Grmovšek drhti, komaj se premaguje. Vpraša šepetaje:

— Cukrček si že v postelji?

— Mhm, mucek, odgovori Grmovšca še bolj potihno; še sedaj ne ve, da to ni tisti štangar, ki ga tako željno pričakuje.

Grmovšek leže. Telo mu trepeče, ko se roka pomakne v tesen objem. Krčevito jo je prižl k sebi in potihno govoril:

— Vida, prinesel sem ti trideset balet, prinesel sem ti denar za vožnjo in še k frizerju boš lahko šla. Si moja, Vida?

— Mhm, samo tvoja, zavzdihne Grmovšca, ko zasluži prevaro. Toda igra naj gre svojo pot, do kraja. In je šla. Bilo je tako prijetno in božansko, da je Grmovšek kar naprej stokal:

— Uh, ti moja Vida, vroča si ko Afrika!

— Ti pa si čistokrvni arabski žrebec! se je hihitala Grmovšca, ko je spoznala, da bo morala Grmovška odslej bolj ceniti in prihodnje leto bo ona ponoči sušila.

Grmovšek jo je nekajkrat vroče poljubil, še enkrat je potegnil z roko od glave do peta, potem pa šepetnil:

— Madona, hmelj se bo zažgal! Stara me bo jutri obesila!

— Kar pojdi in poglej, je šepetnila Grmovšca v temo. In hitro se vrni!

— Me boš čakala? je hlastnil Grmovšek.

— Seveda te bom, ti kar priidi. In da se Grmovšca ne prebudi!

— Stara kripa, spi ko klada! je revsknil Grmovšek, nataknil hlače, ogrnil suknjič in se spustil po stopnicah. Pod napuščem pa ugleda senco.

— Kdo tam? se zadere.

— Marko! odgovori sin.

— In kdo še zraven? zahteva oče.

— Vida! se zasmije dekle.

Grmovšek ne verjame ušesom, in očem. In skoraj zakriči:

— Kaj počneta tukaj?

— Hmelj sušiva.

Grmovšek stopi bliže. Otipa oba in ju potegne k peči, kjer je malo bolj svetlo. In zdaj ne ve, se mu je zbledlo ali kaj. Stvari ne more dojeti. Gori Vida tukaj Vida. V peči tako lepo gori, vsenaokrog diši po hmelju. Nekaj zamomlja in se požene v kajžo nad hlevom. Prižge luč in še bolj zazija.

— Ti si Liza!

Liza pa se rahlo nasmiha.

— Francelj, tukaj so tiste balette in denar... Meni take stvari ne plačuješ, pa tudi tokrat ne maram. Boš legel?

Dolgo se gledata, nato pa Grmovšek ukaže:

— Liza, vstani in priidi dol, bova skupaj sušila.

Ubogala je. Ko se je kobacala iz postelje, je Grmovšek videl, da tisto, ki se svetlika pod odišavljenom kombinžo, tudi ni tako slabo. Vso noč sta potem prav ljubko kramljala.

In še to: Jasnó je ko beli dan, da je Grmovšek pri lepi Vidi kratko potegnil, letos je nismo videli v hmeljišču. Prišel pa je štangar Janez in sem opazil, kako se z Grmovšco spogledujeta. Zvedelo se je še nekaj drugega. Kaj je tisto »drugo«, boste zvedeli prihodnje leto. Do takrat vas v imenu prikrajsanega Grmovška prav lepo pozdravljam.

K. D.

Posebno za mladi rod obiralcev je težko pričakovano kosilo, ki jim ob robu hmeljnikov prijetno tekne.

PISMA BRALCEV

SPOSTOVANI TOVARIS UREDNIK!

Ob letošnjem praznovanju »Dneva hmeljarjev« se vam oglašam iz armije s kratkim pismom. Pred odhodom na odsluženje vojaškega roka sem delal pri Kmetijskem kombinatu Zalec. Da bi vsaj malo prispeval k prazničnemu razpoloženju, sem se odločil napisati in vam poslati priloženo pesmico o hmeljarski princeski.

Upam, da bo objavljena v Hmeljarju.

Vsem hmeljarjem, brhkim savinjskim dekletom in vam želim veselo praznovanje »Dneva hmeljarjev« in lep pozdrav.

VELDIN JOŽE, VP 8260/4
DERVENTA, BIH

Najlepši cvet

Prelepi cvet Savinjske si doline,
najlepša roža, ki nikdar ne mine.
Najlepši cvet izmed cvetov najlepših
vzcvetel na tleh domače si doline.

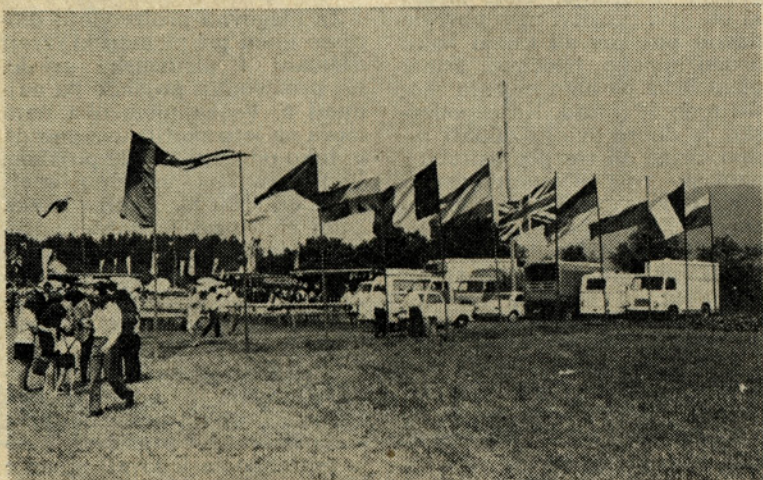
Z brega Savinje pesem se oglaš,
»Najlepša je princeska naša!«
Vesel in čvrst hmeljarski starešina,
ponosna nanju je hmeljarjev domovina!

Ti cvet si našega hmeljarja,
zelenega zlata vladarja.
Dolino našo boš krasila
in množica te bo ljubila.

Ko na večer drogovi v soncu zardijo,
takrat med polji v mični obleki stopaš,
žice ti pesem mehko zazvenijo,
in zapajo prenežno melodijo.

Še pesem žic v noč odzvanja,
ko mimo trte stopaš, se ti ta priklanja,
in listi v vetru rahlo zadrhtijo,
tebi v čast še dolgo šelestijo.

Zapel sem pesem ti, princeska zala.
Izbrali so te fantje mladi,
izbrala so te brhka dekleta.
Mi vsi ti kličemo: »Na mnoga leta!«

Na prireditvenem prostoru so plapolale zastave vseh članic EHB.

Strokovni pogovori in nasveti

REJA PRAŠIČEV

Salamun Jože, dipl. ing. agr.
Živinorejsko veterinarski
zavod Celje

Praščereja je poleg govedoreje najvažnejša panoga živinoreje. Njena proizvoda meso in mast služita za prehrano ljudi. Dandanes svinjska mast v svetu že vedno bolj izgublja pomen, ker jo izpodriva surovo maslo, jedilna olja in margarina. Svinjsko meso pa je zelo cenjeno za uporabo sveže in za predelavo (salame, klobase, konzerve in razne druge mesne proizvode). Tako v nekaterih razvitih državah krijejo s svinjskim mesom $\frac{1}{2}$ do $\frac{2}{3}$ potreb po mesu.

Značilnosti praščerejske proizvodnje:

1. Visoka plodnost in kratka brejost. Plemenska svinja nam lahko da letno dve gnezdi in odgoji 16 do 24 pujskov. S tem prekaša vse večje domače živali.

2. Hitra zrelost za razplod, s starostjo 7 do 9 mesecev svinjko že pripustimo in s starostjo enega leta dobimo že pujske. Prašiči v pitanju pa dosežejo s 6—8 meseci težo 80—110 kg.

3. Proizvodnja velikih količin mesa in masti od ene plemenske živali v enem letu zaradi velike plodnosti in hitre rasti. Tako potomci od iste svinje v enem letu dosežejo težo v pitanju 1300 do 2000 kg.

4. Ekonomska proizvodnja mesa. Prašiči najbolj rentabilno pretvarjajo (koncentrat) močno krmo v meso.

5. Visoki klavni izkoristek

okrog 80 % telesne teže, dočim je pri mlado pitanih bikih od 50—60 %.

6. Vsestranska uporaba svežega svinjskega mesa in pa mesa za predelavo.

7. Potrebna so mnogo manjša investicijska sredstva za nabavo plemenskih živali kot v govedoreji.

8. Možnost prilagajanja prašičev glede na skromno in bogato hrano.

Krma za prašiče mora biti lahko prebavljiva, zato služijo za krmo korenčnice, krompir, mlada detelja in močna krma. V zadnji so glavne surovine žita, njihovi stranski proizvodi in razne oljne tropine. Krma mora ustrezati posameznim kategorijam prašičev. Stroški krme v praščereji predstavljajo 70 do 80 % skupnih stroškov proizvodnje. Iz tega je razvidno, da je odvisna od cene in porabe za 1 kg prirasta ekonomičnost praščerejske proizvodnje. Na izkoriščanje krme se zelo vpliva s selekcijo in s pogoji reje (hlevi). To se da zelo lepo prikazati s naslednjim primerom: leta 1900 so prašiči v Zahodni Evropi za 1 kg prirasta porabili 6 kg krme, 1925. leta okrog 5 kg, leta 1950 okrog 4 kg in leta 1956 okrog 3,6 kg.

Vzporedno s tem razvojem je bila selekcija prašičev na mesnatost. Mesnate pasme prašičev porabijo za 1 kg prirasta manj krme kot mastne pasme. Pasm, ki se redita pri nas — bela

zlahtna (nemška plemenita) in landrace —, spadata med mesnate svinje ter v pitanju med telesno težo 15 kg do 100 kg porabita za 1 kg prirasta 3,6 do 3,8 kg močne krme. Velika je razlika v porabi krme za 1 kg prirasta med posameznimi rejami. Tako nekatere porabijo 3,6 kg, druge pa 4 in celo nad 4 kg. Gospodarska korist nam narekuje, da je potrebno plemenske svinje tudi za proizvod-

Po ameriških podatkih je potrebno za 1 kg prirasta prašiča pri teži 12,5 kg, 1,5 kg krme, pri teži 25 kg 2,9 kg krme, pri teži 50 kg 3,4 kg krme, pri teži 100 kg 4,3 kg in pri teži 125 kg 5,5 kg krme.

S povečano težo prašiča hitro raste potreba krme za proizvodnjo 1 kg prirasta zaradi manjše prireje mesa in večje tvorbe masti. Zaradi tega je pri mesnatih prašičih najcenejše pitanje do telesne teže 100 oziroma 110 kg. Do te telesne teže moramo pitance oddati za zakol.

Od mesnatih pasem prašičev tudi lahko dobimo večje količine masti — slanine, samo moramo pitati težje prašiče, s telesno težo nad 150—200 kg. Pri takih prašičih se v podkožnem tkivu nalaga veliko slanine.

Tržišče in pomanjkanje delovne sile kmetovalce vse bolj silita v racionalizirano proizvodnjo oziroma v specializacijo. Kmet ne zmore, da bi na svoji kmetiji proizvajal vse vrste proizvodov, zato ga sili vsaj v delno specializacijo. Blagovnemu proizvajalcu ne kaže držati vseh kategorij prašičev. Tudi krma in pogoji reje tega ne dovoljujejo. Ločimo tri vrste proizvodnje v praščereji.

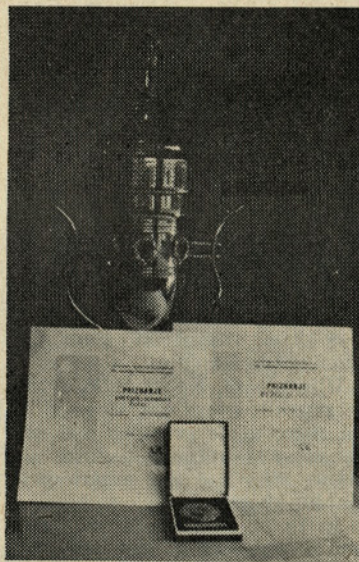
1. Plemensko vzrejo — vzrejanje plemenskih svinj in merjascev. Prodaja plemenskih živali v teži 50—80 kg. Pri tej reji slabše pujske iz vsakega gnezda prodajo za pitanje.

2. Proizvodnja pujskov za pitanje — prodaja 15—20 kilogramskih pujskov.

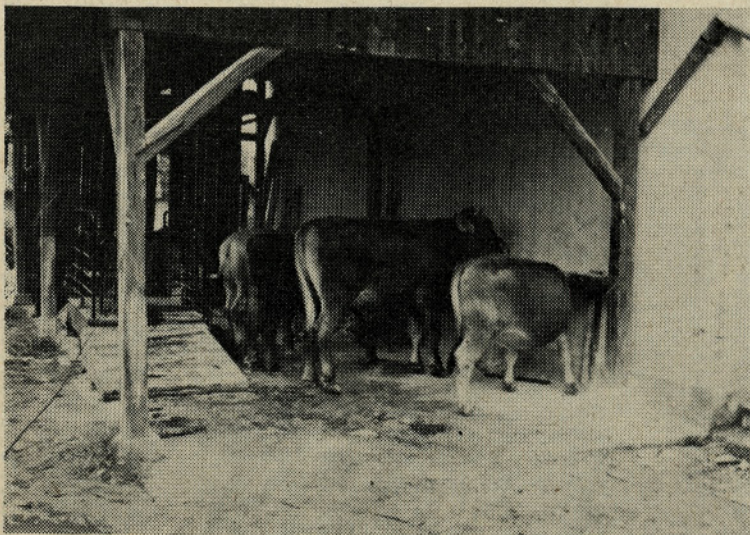
3. Pitanje — nabava 15—20 kg pujskov in pitanje do teže 100 do 110 kg.

Za blagovno proizvodnjo moramo imeti pri plemenski vzreji najmanj 4 plemenske svinje, pri proizvodnji pujskov pa najmanj 6. Vsaka plemenka nam mora na leto skotiti dva gnezda in tako odrediti 16—20 pujskov. V pitanju pa moramo imeti najmanj 20—50 živali. Vsaka kategorija prašičev zahteva drugačno krmo, oskrbo in pogoje reje, zato lažje organiziramo proizvodnjo, če redimo na kmetiji samo enako kategorijo toda v večjem številu.

V praščereji se često pojavljajo nihanja pri odkupni ceni. Vzrok je v hitri proizvodnji in razmnoževanju prašičev. Zato je potrebno zasledovati nihanje cen na tržišču in temu prilagoditi tudi proizvodnjo.

Trofeje, ki so jih osvojili naši traktoristi na republiškem tekmovanju.

Zadnji odkup v Preboldu bi moral biti ob 8. uri, a je odkupovalec prišel šele ob pol deseti, po živino je prišel avto ob 12. uri. Ljudje, ki so živino prignali, so morali kljub največji sezoni obiranja hmelja čakati na prevzem polne štiri ure.

njo pujskov za pitanje nabavljati iz dobrih rej z znanim poreklom in dobrimi podatki s kontrole proizvodnosti ter progenega testiranja. Tiste živali, ki ob prvi prasitvi niso povrgle dovolj pujskov ali imajo kako drugo napako, izločimo, ostale plemenske pa nam morajo skotiti 6 do 10 gnezd. Negospodarsko je dobro svinjo zaklati po prvi, drugi ali tretji prasitvi ter namesto nje pripustiti drugo mlado svinjko, ki je še ne poznamo dovolj po lastni proizvodnji. Še bolj pa je potrebno paziti pri nabavi plemenskega merjasca, ki nam da na leto od 200 do 1000 potomcev. Iz navedenega je razvidno, kako važno je, da se plemenska svinja pripusti kvalitetnemu — priznanemu merjascu.

Stroški krme se pri prašičih zelo menjajo glede na težo in spitanost, tako s težo živali stroški za kg prirasta rastejo.

Naši sadjarji na Južnem Tirolskem

Prvi petek in soboto v avgustu si je več naših hmeljarjev, ki so začeli oziroma nameravajo začeti s sodobnim sadjarstvom, ogledalo sadovnjake in sadjarske objekte na Južnem Tirolskem v okolici Bolzana in Merana ter se seznanilo z organizacijo tamošnjega sadjarstva.

Po dolgi, naporni, a vendarle zanimivi vožnji je bilo res kaj videti.

Južna Tirolska v celoti ima nad 250.000 ha travnikov in pašnikov, vendar 14.000 ha strnjanih sadovnjakov in 7.000 ha vinogradov, ki so zasajeni na vsakem kvadratnem metru zemlje, ki ni zazidana in je količkej primerna za kmetijstvo. Vse to daje dolini od Merana do Bolzana glavni pečat.

Na teh 14.000 ha sadovnjakov stoji 3,6 milijona dreves ali 260 na hektar. Že poprečna gostota dreves je precejšnja; tu so vsteti tudi stari nasadi 10×10 , 10×8 m kakršni so večinoma stari kmečki tudi pri nas.

Pred približno 12 leti so na Južnem Tirolskem intenzivno začeli uvajati sajenje 5×4 m s ploščato obliko vzgoje drevesne »krošnje« — palmeto. Podlaga je bil še vedno kot v starih nasadih semenjak (divjak). S to obliko so dosegli in še dosegaajo zelo lepe uspehe. Niso redki 8—10 let stari nasadi, kjer dosegaajo 8—10 vagonov pridelka Zlatega delišesa na hektar.

V zadnjem času pa uvajajo vse bolj iz Holandije prinešen sistem gostega sajenja. Sadjajo v razdalji 4×1 do 3×1 ali v dvojnih vrstah npr. $3,5 \times 1$, 2×1 .

Na hektar dosegaajo tako celo do 3300 dreves, ali bolje rečeno grmov, ker sadike ne zrastejo v prava drevesa. Njihova nalo-

ga je čimprej zaroditi in čim več. To pa je mogoče doseči le na šibkih podlagah EM IX, na katerih rodovitne sorte kot Zlati delišes in Jonatan zarodijo že drugo leto po sajenju. Komaj 2 kg grmič pomeni že v drugem letu 60 q/ha.

Drugi nalog poleg zgodnje rodnosti je manj in lažje so. Praktično opravimo tako obiranje kot rez s tal. Delovna sila pa je v Južni Tirolski dražja, kot pri nas. Na uro računajo že približno 10 din.

Poprečni pridelek na Južni Tirolski računajo med 2,5 vagona do 3 vagona na hektar za vse nasade všteti mlade in že ostarele, ki pa jih hitro krčijo.

Gnojijo z velikimi dozami: fosforinih in kalijevih gnojil dajejo po potrebi do 2000 kg oz. 1000 kg na hektar; dušičnih pa celo do 1500 kg.

Za škropljenje je že dolgo znano, da poskropijo svoje nasade tudi po dvajsetkrat, kar zagotavlja odlično kakovost. Zato dosegaajo za svoje pridelke tudi lepe cene. Na münchenškem trgu, najvažnejšem tržišču za sadje z Južne Tirolske, dosegaajo za prvovrstno kakovost:

Zlati delišes	1,90 din
Jonatan	1,80 din
Morgen duft	1,40 din
Gravensteiner	1,56 din

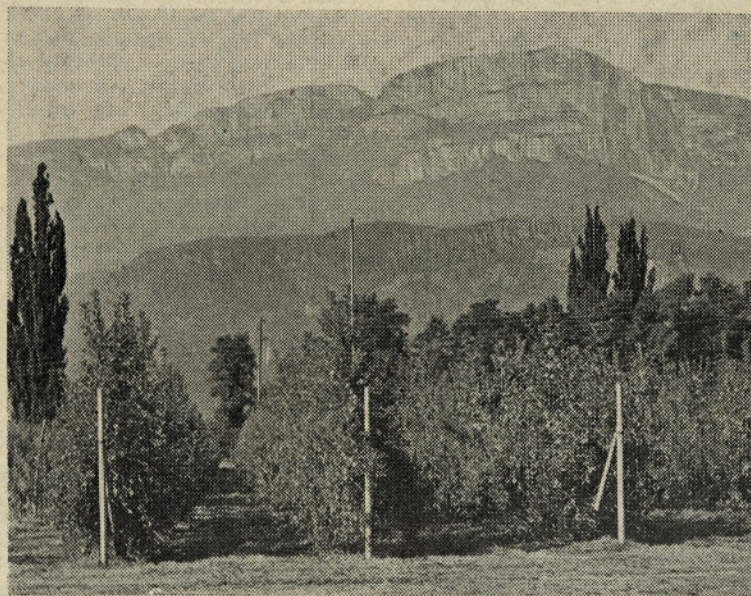
Morgen duft je pri nas neznana, redno rodovitna, a manj kakovostna sorta; Gravensteiner pa zgodnja tudi pri nas razširjena sorta. Poleg teh sort imajo še nekaj Rdečega delišesa. Hruške, kolikor jih imajo, hitro opuščajo.

Zanimiva je sadna kupčija. Prodajalci — kmetje pripeljejo svoje sadje v večja skladišča,

kjer si ga trgovci ogledajo. Nato gredo v borzno dvorano, kjer posebna ura kaže za posamezno partijo sadja ceno, ki drsi navzdol. Ko se enemu od trgovcev zazdi, da je cena primerna, ustavi s svojega mesta uro in sadje je njegovo. Če prodajalec ni pripravljen prodati sadja pod določeno ceno, se ura pri tej ustavi. Kupčija teče hitro in v par minutah je pro-

dano na vagone sadja ne da bi kupci in prodajalci spregovorili med seboj besedo. Prisostvovali smo prodaji Gravensteinerja, ki je šel v promet po prečno po 1,60 do 1,70 din.

Sicer pa imajo na Južnem Tirolskem toliko skladišč, da lahko spravijo ves svoj pridelek. Nekaj imajo hladilnic s kontrolirano atmosfero, nekaj navad- (Nadaljevanje na 12. strani)

Zlati delišes na palmeti, najbolj razširjeni obliki vzgoje na Južnem Tirolskem.

JESENSKA SETEV

Ob setvi moramo ponovno pomisliti, da je odvisna žetev v največji meri od setve. Letošnja žetev, zelo neizenačena, je pokazala ponovno na velike razlike med posameznimi proizvajalci. Razlika večinoma ni samo posledica tal, ampak različne nege in skrbi pri setvi in za posevek. Gotovo je, da slaba setev ne more dati dobre žetve.

Sete

Pri izbiri sort tudi letos ni velikih novosti. Kdor se bo zadovoljil z manj kvalitetnim zrnjem, bo sejal mehke sorte pšenice — preizkušene italijanske: San pastore, Leonardo in Libellula. Zadnji dve uspešno nadomestčata najbolj razširjeno San pastore zaradi manjšega osipanja ob žetvi.

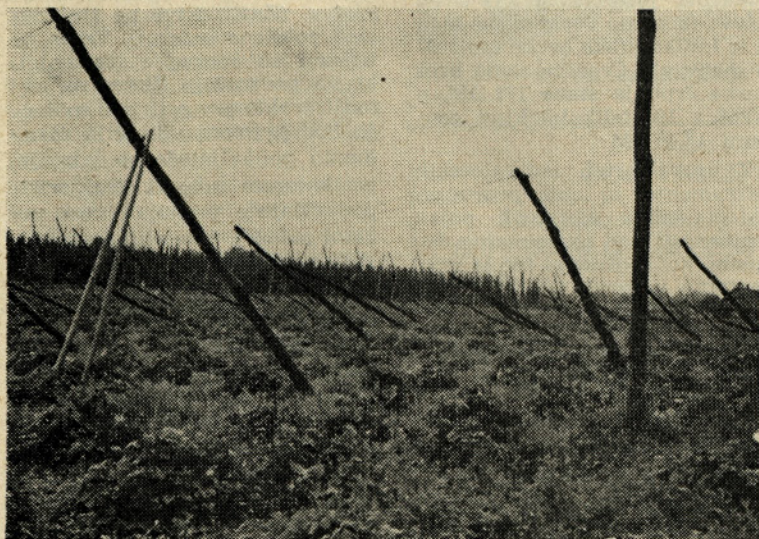
Kvalitetnejše zrnje daje nekoliko kasnejša Bezostaja, vendar te ne bomo sejali v zaprte doline, ker je to največja nevarnost snežne plesni, ki lahko močno zmanjša pridelek. Sejmo je več, da bo ob kombajniranju manj

zadrega! Za nekoliko višje lege bomo imeli letos na razpolago novo domačo sorto, ki pa še ni dovolj preizkušena — resnico Marinko.

Cena semena teh sort se bo gibala približno na lanski. Ni dovolj, da seme menjavamo vsako drugo ali celo tretje leto, če domačega semena ne očistimo s trierjem in ga primerno razkužimo. Bolj zanesljivo je, če ga nabavimo vsako leto.

Priprava tal mora biti pravočasna, da se zemlja do setve dovolj vsede. Če se seseda še po kaljenju, se mlade korenine trgajo in rastline se slabo ukoreninijo. Zemljišče mora biti ravno, da bo setev enakomerno globoka. Gnojili bomo z NPK (4-14-11) 700—800 kg/ha, ali pa z mešanico kal-kamona 150—160 kg, superfosfata 600—650 kg in kaljive soli 200—220 kg. Ker bo NPK ob setvi dovolj na zalogi, se bomo odločili zanj.

G. S.

Takole se je podrla Piklnova žičnica v Dolenji vasi.

(Nadaljevanje z 11. strani)
nih, precej pa je še navadnih kleti. Skladišča so last privatnih trgovcev in zadrug. V zadruge je včlanjeno približno polovica kmetov — sadjarjev.

Sadjarji na Južnem Tirolskem so povezani v 56 sadjarskih zadrug. Glavni namen teh zadrug je osnovno skladiščenje in prodaja kmečkega sadja. Predvsem manjši sadjarji so potrebni takšne organizacije, čeprav so pogosto včlanjeni tudi večji.

Poprčen sadjar ima le nekaj nad 3 ha sadovnjaka, kar pred-

Tri letni zlati delišes na šibki podlagi M-IX, ki omogoča hiter začetek rodnosti. Razdalja 3 × 1 meter.

stavlja v glavnem tudi celotno kmetijo. V sadjarskem predelu praktično živinoreje ni več, ker ni zemljišč zanje. Kmetje, ki imajo velika poslopja, se ukvarjajo poleg sadjarstva še s turizmom. Kljub temu, da niso pretirano dragi, jim vendar prina-

ša kar lep dohodek. Ker zemlje nimajo dovolj, izkrčen star sadovnjak takoj ponovno posadijo z mladimi sadikami. Zato je res težko dobiti od Bolzana do Merana košček travnika, še težje pa njive.

Strokovna služba je zelo dobro organizirana. Celotno sadjarsko področje je razdeljeno v 7 posvetovalnih okolišev, ki imajo področne strokovnjake. Prognostična služba zasleduje redno razvoj bolezni in svetuje točne roke škropljenja za zelo ozka področja.

Država prispeva za strokovno službo 800.000 din, kmetje — člani organizacije (članstvo je prostovoljno) pa 40 din od hektarja, kar pri včlanjenih znese 600.000 din, skupaj 1.400.000 din (140 starih milijonov). Z administrativnim kadrom je zaposlenih 19 ljudi.

Tako jim ostane razmeroma dovolj sredstev za poskuse, bogato knjižnico in podobno. Zanesljivo lahko trdimo, da je denar dobro vložen. Zanimivo je, da je večina površin namakana. Padavin je na Južnem Tirolskem komaj 700—800 mm. Stalni namakalni sistemi omogočajo tudi zaščito pred pomladansko pozebo. S stalnim oroševanjem v času ko je temperatura pod ničlo so obvarovali letošnji pridelek kljub temperaturi -10°C v času cvetenja konec aprila skoraj v celoti.

Izkušnje iz Južne Tirolske kažejo, da imajo le sadjarji, ki so strokovno dobro podkovani, ob strani sposobno strokovno službo in dovolj sredstev za napredovanje, doseganje primerne nizkih proizvodnih cen in primerno kakovost, ki jo ob razviti prodajni mreži tudi dobro vnovečijo. Podnebne razmere na Južnem Tirolskem niso ugodnejše kot pri nas. Obratno! Pred dvema ali tremi desetletji Južna Tirolska v sadjarstvu ni pomenila veliko, sedaj pa je pojem v Evropi. Lahko je v marsičem zgled tudi za nas, čeprav ni vseh izkušenj slepo za posnemati.

Glinšek Slavko
dipl. ing. agronomije

Škodljivi vplivi mehanizacije v kmetijstvu pri odnosu človek - stroj

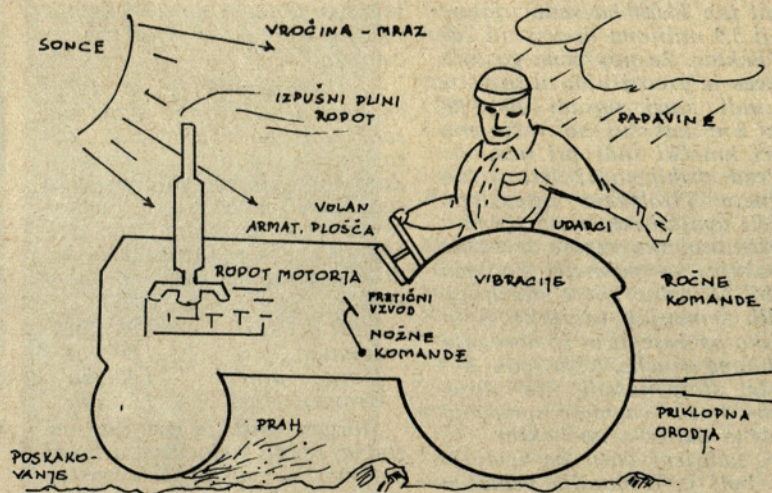
((Nadaljevanje iz prejšnje št.))

Za uspešno preventivo pred poklicno zastrupitvijo s pesticidi pri uporabi modernejših strojev za zaščito rastlin, nam praksa narekuje dopolnitev organizacije tretiranja od sprejema sredstva do čiščenja mehanizacije. Med tretiranjem pa je večkrat dnevno potrebna kontrolna meritev zastrupljenosti ozračja. V ta namen se uporabljajo posebne indikatorske cevčice (npr. za metastoks). Te so napolnjene z indikatorjem, ki spremeni barvo, čim se v ozračju poveča koncentracija metastoksnih hlapov nad dovoljeno mejo. Od stopnje reakcije cevke je moč izračunati, kakšna je volumna ali utežna nasičenost ozračja. Takšne indi-

enaki metodologiji glede obsega pregleda in preiskav in čeprav dobljeni rezultati niso bili enako vrednoteni, je vendar razvidno, da se med traktoristi v Sloveniji prepogosto pojavljajo znaki vibracijske bolezni in poklicne okvare sluha.

Subjektivne težave, sumljive za vibracijsko bolezen, je v nekaterih skupinah navajalo do 42 % pregledanih traktoristov, a subjektivno poslabšanje sluha do 47 %.

Objektivno ugotovljeni znaki traumatske vazonevroze so bili ugotovljeni največ pri 11 % pregledanih traktoristov ene skupine, objektivne spremembe na gibalih pa največ

Vplivi, ki jim je podvržen traktorist

katorje merilnike bi prepotrebno rabila služba za varstvo pri delu pri podjetju, priporočljivo pa bi bilo, da bi z njimi razpolagale tudi tehnične službe po DE.

Merilec je sestavljen iz dveh delov; iz ročne črpalke na meh in iz indikatorske cevke (potrošni material). Črpalka sama brez števca črpanja stane 171 DM, a zavož z 10 indikatorskimi cevkami 16,40 DM.

Z uporabo teh indikatorskih instrumentov bi lahko pravočasno in sproti zaznavali pojav strupenosti nad maksimalno dopustno koncentracijo ter se preventivno varovali pred posledicami.

PATOLOŠKE SPREMEMBE PRI TRAKTORISTIH

V zadnjih dveh letih so zdravniki, večinoma v dispanzerjih za medicino dela v SR Sloveniji, pregledali okrog 1000 traktoristov, ki so vsaj tri leta aktivni traktoristi. Čeprav vsi ti pregledi žal niso bili opravljeni po

pri 8 %, objektivno ugotovljene poklicne okvare sluha pa največ pri 9 % pregledanih traktoristov.

Vibracijska bolezen pri delih s traktorjem je pri nas in v svetu do sedaj najbolj pogosto opisana poklicna bolezen v kmetijstvu. (Zastrupitve ne štejemo med poklicne bolezni). Vzrok te bolezni so vibracije (tresenje), ki jih povzročajo fiksno na ogroženo traktorjev pritrjeni motorji. Pod pojmom vibracija razumemo ponavljajoče se gibanje, pri katerem subjekt (traktorist) ponavljajoče prehaja skozi začetni položaj. Vibracijo karakterizira amplituda (največji odklon nihajoče točke od mirovne lege. Op. ured.) izražena v cm (ali mm), frekvenca izražena v hercih (Hz) ali ciklov na sekundo (cps) in intenziteta izražena v decibelih (db). Vibracijo na traktorjih lahko uspešno merimo kjerkoli na traktorju ali pa na delih telesa ogroženega delavca z vibraciometrom, tj. analizatorjem vibracije v oktavah. (Nadaljevanje na 13. strani)

Živinozdravniška služba

za september

- 7. IX. ŠRIBAR Edvard, dipl. vet., Sempeter, telefon 71-080;
 - 14. IX. LESJAK Milan, dipl. vet. Prebold, telefon 72-201;
 - 21. IX. OCVRK Franc, dipl. vet., Vransko, telefon 72-407;
 - 28. IX. FLORJANC Julijan, dipl. vet., Braslovče, tel. 72-027.
- Dežurstvo prične v soboto ob 12. uri in se konča v ponedeljek ob 7. uri zjutraj.

Veterinarska postaja Zalec

Po TIHELKOVEM in KOC-JANCICU je biološko delovanje vibracije na telo in zdravje traktorista odvisno od frekvence in intenzitete vibracije in od mesta delovanja vibracije. Tako razlikujemo lokalno (pri delu z motorno žago ali pnevmatskim kladivom itd.) in splošno (pri delu na vibrirajočih platformah ali traktorjih in dr.) delovanje vibracije. Pri delu s traktorjem je predvsem pomembno splošno delovanje vibracije na prebavila, okončine in živčevje.

Poleg opisanih škodljivosti vibracije in mesta delovanja, vplivajo na pojav vibracijskih bolezni še zlasti naslednji faktorji:

1. Intenzivni povratni udari pri delu z vibracijskimi stroji — orodji

2. Teža in konstrukcija stroja ali orodja, ki povzročajo vibracijo

3. Trdota oz. teža in globina obdelave materiala — v največji meri zemljišča

4. Stanje v katerem je stroj vzdrževan in negovan, ker slabo vzdrževan in negovan motor ali stroj neenakomerno teče in reflektira škodljivosti vibracije

5. Splošna in lokalna vlaga in mraz

6. Ishemiracija (zelo zmanjšana količina krvi) v tkivu zaradi nefiziološkega položaja pri delu, največkrat zaradi napetosti, vleka in pritiska telesnih okončin.

Zelo pomemben faktor za pojav, potek in prognozo vibracije bolezni je — osebna dispozicija, prejšnje prebolele bolezni, anomalije in stanje delavca, zaposlenega pri delu, kjer se pojavljajo vibracije.

Sindromi skupina (kardeterističnih znakov) poklicne vibracije bolezni se pojavljajo veliko prej pri delavcih, ki v osebni anamnezi navajajo kronične bolezni ožilja, živcev in gibal ter pri delavcih, ki imajo funkcionalne motnje, ki so nervozni, razdražljivi, nagnjeni h glavobolu, lumbagu in podobno. Posamezni znaki obolenosti se kažejo pri zelo mladih ali mlajših traktoristih. Pomembno vlogo ima fizična kondicija delavcev, razvitost in tonus mišičevja, izurjenost v delu in sposobnost prilagoditve.

Preprečevanje oziroma blažitev vseh oblik in sindromov vibracijske bolezni pri delu s traktorjem zahteva, da se izkoristijo vse tehnične, organizacijske in medicinske možnosti.

Traktorji naj bi imeli takšne tehnične rešitve, da se ne pojavljajo vibracije v kvalitetah, ki škodujejo ali vsaj, da se ne prenaša na delavca. Prva varianta odprave vibracije vplivov z dosedaj razvito in uporabljivo tehniko z upoštevanjem ekonomike do realizacije in uporabe Diesel Weinkelavega motorja ni mogoča. Mogoča pa je druga izvedbena varianta, ki onemogoča

prenos vibracije v kvalitetah, ki škodujejo organizmu ali pa ga vsaj znatno ublažijo. To je naloga na eni strani konstruktorjev in proizvajalcev traktorjev, da pri izdelavi upoštevajo te rešitve, naloga kupcev in uporabnikov pa je, da kupujejo traktorje pri katerih je upoštevana ta pomembna tehnična kvaliteta.

Ena od načinov skrajšanja škodljivega vpliva vibracije je izmenjava delavcev — traktoristov pri delu. Čas menjave traktoristov je neposredno odvisen od velikosti delovne skupine vrste in časa dela, nikakor pa ne bi smel biti čas izpostavljenosti vibraciji daljši od dopustnosti, ki je določena po opravljenih meritvah.

Medicinsko preprečevanje vibracijske bolezni pri delu s traktorji vsebuje v glavnem periodične zdravniške preglede za vse traktoriste, zdravstveno vzgojo ogroženih traktoristov in tehnično napredno službo delovne organizacije.

S tem namenom bomo v bodoče morali organizirati redne zdravniške preglede vseh traktoristov. Cilj teh pregledov mora biti temeljita analiza določenega zdravstvenega stanja in

njegove splošne in poklicne delazmožnosti. Verificirana — dokazana vibracija bolezni predstavlja absolutno nasprotje za nadaljevanje dela.

Glavna medicinska nasprotja za delo, kjer je pričakovati večjo možnost vibracije, so naslednje:

— bolezni, okvare ali motnje krvnih žil (akrocianoza, Búrgerjeva bolezen, arterioskleroza, hipertenzija itd.)

— bolezni in okvare mišic, kit, kosti in sklepov

— bolezni in okvare ali spremembe v cervikalnem predelu hrbtnice

— bolezni in okvare živčevja — sklerodermija in druge

Poklicna travmatska varonevroza ima tendenco k zelo počasnemu izboljšanju. To se pa ne da na žalost trditi za nevrološke in ortopedske okvare, kjer navzlic prekinjeni ekspanziji škodljivi dejavniki iz vsakdanjega življenja in staranja delavca lahko pripeljejo do poslabšanja.

V prihodnji izdaji bomo obravnavali škodljivosti ropota in izpušnih plinov, ki se pojavljajo vzporedno z vibracijo, ter rezultate naših prizadevanj za ublažitev škodljivih vplivov vibracije.

SMER RAZVOJA KMETIJSTVA PRI NAS IN PO SVETU

(Nadaljevanje)

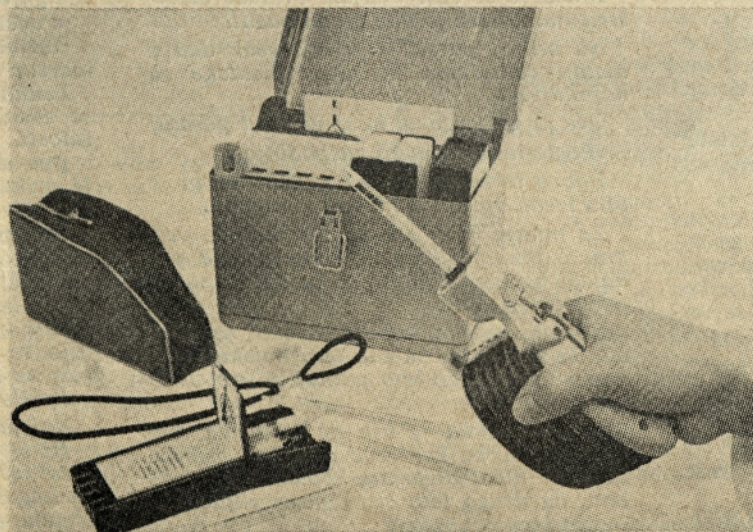
Zaradi omejenih kmetijskih površin v Zahodni Evropi ni mogoče, da bi povečale kmetije znatno in hitro svojo velikost. Ostane jim v glavnem povečanje hektarskih pridelkov in povečanje vrednosti pridelkov z izbiro kvalitetnejših sort in proizvodov, ki dajejo večjo vrednost na enoto površine. To pa zahteva tudi večjo količino živega dela, reprodukcijskega materiala (semena, umetnih gnojil, zaščitnih sredstev) na hektar in tudi več strojnih ur (večja amortizacija) na enoto površine. Isto velja za živino, kjer je potrebno dati živalim boljše in dražje krmo in jim nuditi boljše pogoje za proizvodnjo.

Vse to pomeni večjo intenzivnost proizvodnje. Kmetijstvo v Zahodni Evropi je precej bolj intenzivno kot ameriško, ha-pridelki so precej višji, tudi do dvakrat večja pa je tudi poraba gnojil, strojnih in ročnih delovnih ur na hektar, pa tudi na 1 kg pridelka tako, da so kljub višjim ha-pridelkom ti dražji. Vendar ostaja za razmeroma majhne kmetije povečanje intenzivnosti edina možnost. Spremljati jo mora čedalje večje znanje tako v kmetijski tehnologiji (znanje o pridelovanju) kot v ekonomiki. Sodoben kmet mora biti čedalje bolj razgledan in bolj organiziran, če hoče vztrajati v svojem poklicu.

Ker vsi tega ne morejo, je čedalje več takih, ki si iščejo dodatni dohodek v službi, oziroma takih, ki jim kmetijstvo postaja samo še vir stranskih dohodkov. V Zahodni Nemčiji se giblje odstotek tistih lastnikov kmetijske zemlje, ki so zaposleni, okrog 45 %. Celó v Združenih državah Amerike je še vedno visok delež kmetijskih gospodarstev, ki imajo pomembnejše vire dohodka izredne zaposlitve.

Pri proučevanju tega pojava zahodnoevropski agrarni ekonomisti v glavnem ugotavljajo, da so takšne kmetije finančno trdnjše in da so prav tako zanimivi tržni proizvajalci. Zato tudi agrarna politika nima proti njim ustreznih predpiskov in ne izvaja posebnih ukrepov.

Nadaljevanje na 15. strani)

Pribor za merjenje zastrupljenosti zraka.

POČITNICE ZA KOOPERANTE

Po naporni hmeljski sezoni si je vsak kooperant zaslužil, da si odtrga od dela par dni zasluženega počitka.

Od 9. septembra dalje bo mogoče v Crikvenici preživeti nekaj dni za dnevni penzion 10 din (tu je vštét že regres, ki ga je odobril za kooperante delavski svet 20 din na dan).

Prevoz bo mogoče organizirati za 45 do 50 din po osebi v obe smeri skupinsko.

Kooperanti, ki se boste odločili za zaslužene počitnice, prijavite se pri vodjih poslovnih enot DE kooperacija do 5. septembra.

Kolektiv prehrane v Crikvenici Vas vabi.

Trnjeva pot življenja

Pod tem naslovom bomo objavili v nadaljevanjih življensko pot poštenega kmečega dekleta z našega območja, ki se ji ni uresničila vroča želja postati učiteljica. Vdala se je toku življenja in... Kaj bi pripovedoval, berite!

Prispevek nam je poslala kooperantka v zahvalo za to, ker štipendiramo njeno hči. Pravi, da bi rada ostala neimenovana. Ustregli smo njeni želji. Vam, drage bralke in dragi bralci, želimo prijetno branje in če bo morda kdo v njem našel košček sebe, bo tudi nam v zadovoljstvo.

Bil je vroč jesenski dan. Sredi hribovske vasi so se igrali otroci. Skrivali so se, lovili, zraven pa seveda kričali.

Na pragu Gorjanove hiše ugledajo starejšo žensko, ki ni bila iz njihove vasi. S prstom na ustih jim je kazala, naj bodo tiho.

Pa res so otroci kar na mah ubogali in se začeli poltiho pogovarjati in ugibati, kdo neki je ta tuja ženska, ki se jim ne pusti igrati.

Sestletna Zinka je napravila kar se da skrivnosten obraz in tiho povedala, da tista teta nosi prave in žive punčke.

Otroci so jo dvomeče gledali, češ, ti pa že kaj veš.

Pa čuj! Ali se pri Gorjanu nekaj ne joka? Saj sta vendar Gorjanova oba, Ivan in Jožek tu med njimi, kdo naj bi se doma jokala?

Otroci še bolj umolknejo. Jožek steče domov pa so mu že na pragu povedali, da je dobil malo sestrice.

Čez tri tedne sta prišla boter in botra, da nesejo otroka h krstu. Krstili so ga za Heleno. Ves čas med obredom je na moč kričala. Pa so modrovale stare ženske na poti iz cerkve: »Ta otrok bo pa še veliko prejel v življenju«.

Mala Lenka, kot so jo klicali, je rastle in živela, kot večina kmečkih otrok. Starejša bratca sta malo popazila na njo. Kadar je bila lačna in je kričala, sta jo nesla mami na njivo, da se je napila iz njenih prsi.

Kar hitro je minilo, da se je Lenka, stara šest let, že pripravljala, da bo šla v šolo.

Mama ji je sešila iz domačega platna cečkar. Oče pa ji je dal denar, da si je šla sama kupit tablico in kamenček.

Vsa srečna si je ogledovala to svoje bogastvo.

Komaj je dočakala dan, da se je pričel šolski pouk.

Oblekla je obleko, ki ji je bila mnogo predolga. Mama jo je počesala trdo nazaj in spletila lase v debelo kito. V cekar so ji dali kos koruznega kruha.

Oče je namočil palec v škropilnik z blagoslovljeno vodo, ki je visel pri vratih in ji naredil velik križ čez čelo.

Kot omočičnja je bosonoga stekla Lenka prvič v šolo.

Tu se je pričel zanjo čisto nov svet.

Kako rada je obiskovala šolo!

Kot zamaknjena je poslušala učiteljico. Bila je to dobra, preudarna, mirna ženska.

Lenka in vsi v razredu so jo imeli radi. Tako na poseben način je znala pripovedovati, da se jim je vsaka njena beseda vcepila v dušo! Ni bilo treba šibe, ne drugih podobnih vzgojnih pripomočkov. Bila jim je kot dobra mati.

V malem Lenkinem srcu se je porodila želja, da bi bila tudi ona, ko bo velika, učiteljica. Ravno taka kot je ta njihova!

Ta želja je rastle z Lenko vred.

Učenje ji ni delalo nobenih težav. Domače naloge je mimogrede napisala na paši ali pa že v šoli.

Ob koncu šolskega leta je dobila odlično spričevalo. Učiteljica ji je dala za nagrado še lepo slikanico. Vsa srečna je hitela domov, da jo pokaže domačim.

Tudi drugo, tretje in četrto šolsko leto je bilo ravno tako.

Samo po sebi je bilo umevno, da če hoče postati učiteljica, se mora pridno učiti.

Pa tudi doma ni Lenka držala križem rok.

Rada je pomagala pri delu na polju, doma, povsod, kjer je bilo treba.

Imela je še šest mlajših bratcev in sestric, na katere je bilo treba paziti.

Na bližnji potok je hodila vsak dan z malim čebričkom in prala pleničke za najmlajšega.

Oče jo je opazoval in se večkrat pošalil:

»Poglejte našo malo gospodinjco.«

Dobro je vedela Lenka za dan, ko bi se bilo treba vpisati v mestni gimnaziji.

Že mnogo prej sta se z učiteljico večkrat o tem pogovarjali. Učiteljica je prihajala na Lenkin dom, da se tudi s starši pogovori o tem.

Gorjan, bolj redkobeseden mož je odločil, da naj dekle še eno leto obiskuje domačo šolo, drugo leto pa naj že gre, če si res tako želi.

Osupla Lenka je vse to poslušala. Vedela je, da je, kar reče oče, kot pribito. Zato ni nič ugovarjala. Tolažila se je s tem, da drugo leto čisto zares pojde.

Se bolj se je učila.

Doma je povsod videla, kje je bilo treba prijeti. Pri delu je odlegla že za odraslega.

Vsaj nekaj tega bi se bila rada oddolžila domačim, kar bodo morali pozneje žrtvovati zanjo, ko pojde...

Minilo je leto. Ker se za vse Lenkino govorjenje o šoli ni nihče doma veliko zmenil, je šla sama in se vpisala v mestni gimnaziji.

Naglo se je bližal dan, ko se bo pričel pouk.

Z mamo sta se pogovarjali o vsej zadevi. Treba bi si bilo še marsikaj pri-skrbeti in urediti, kar se je zdelo Lenki vse tako enostavno.

Mamo je tolažila, da ji ne bo delala nobenih stroškov. Poleti bo hodila domov, saj ni daleč ko dve uri. Čez zimo bo pa naprosila teto v mestu, da jo bo imela. Lenčka ji bo za to vse pomagala: kuhati, prati, šivati, pospravljati. Saj to tako zelo rada dela.

Mama je na vse to samo vzdihnila. Vedela je, da ne pojde tako gladko.

Na predvečer tistega dne, ko bi bilo treba prvič v šolo, je Lenka s strahom vprašala očeta, če bo lahko šla mama z njo v mesto, da bi še nekaj potrebnega spotoma nakupile.

Oče je tiho odšel iz kuhinje.

Vedela je, da mu ni po volji, da bi odšla od doma. Razumela je, da bi jo zelo pogrešali doma. Da bi težko zmogli stroške zanjo.

Tisto noč je sanjala hude sanje. — Hodila je po neznanih poteh, slabo oblečena, bosa. Kamor je krenila, povsod samo trnje in ostro kamenje, izpod katerega so se zvijale grde ostudne kače.

Zdelo se ji je, da hodi že celo večnost, ko je nad seboj ugledala mamine oči.

»Kaj ti je Lenka, da tako kričiš?«

»Ah samo sanjalo se mi je,« se vzdrami Lenka in si pomane oči.

»Mama, koliko je že ura? Bova že šle?«

»Kam bosta šle?« zagrmí očitov glas.

»Nikamor ne greste!«

Lenki se je zdelo, kot da se je ves svet sesul nanjo.

Se bolj živo so ji stopile nocojšnje sanje pred oči. Kot brez uma je jokala, prosila, pokleknila k očetovi postelji z povzdignjenimi rokami.

»Povedal sem!«

Obrnil se je na drugo stran in ni rekel ničesar več.

Lenka je, kot brez uma zbežala iz hiše, se skrila na senu in jokala v brezmejni žalosti.

Dva dni je ni bilo na spregled. Ko se je prikazala, je bila bleda kot smrt. Kot brez življenja je hodila okrog.

Kar si je tako vroče želela, o čemer je mislila skozi vsa otroška leta, vse to je šlo sedaj po vodi.

Tu in tam je slišala: »Po kaj bi pa hodile kmečke frklje v mestno šolo? Spridijo se tam, izgubijo vero, pa delati se jim ne ljubi.«

Bolelo jo je.

Saj je ne razumejo.

Ni si zato želela v šolo. Nasprotno. Vedela je, da več znaš, več lahko koristiš, pomagaš sebi in vseh družbi. Dobro je vedela, da je treba delati v vseh poklicih, če ne na en pa na drug način.

Lenka je kar v domači vasi dovršila osnovno šolo.

Ko je bila zadnji dan v šoli, je jokala — jokala.

Ni se mogla ločiti od dobre učiteljice.

Součenke so se čudile:

»Le čemu toliko joka? Bi naj raje zavriskala, saj nese domov najboljše izpričevalo.«

Minevala so leta.

Lenka se je razvila v zdravo, rdečelično, malce otožno dekle. Niso jo privabljale različne zabave mladih ljudi. Saj tudi ni bilo časa za to. Imela je toliko dela doma.

V delu je Lenka našla razvedrilo, tolažbo.

Kadar pa je imela malo prostega časa, je čitala, do česar je prišla. Izposojala si je vsakovrstne knjige in čitala pri petrolejki dolgo v noč.

(Dalje prihodnjič)

(Nadaljevanje s 4. strani)
Spremenjena je bila tudi zahtevana izobrazba za delovno mesto vodje strojne delavnice na DE — KSP (Kmetijsko strojne postaje).

Sprejet je bil predlog za benifikacijo (skrajšanje) delovnega staža za:

- a) buldožerista za 25 %
- b) za traktorista 25 %
- c) za hladilničarja 20 % in
- č) za ribiče 20 %

Predlog bo posredovan strokovnemu sindikatu SRS.

ugotovitev škode, ki jo povzročajo delavci delovnih organizacij in odgovornosti za to škodo. Škodo ugotavljajo kolegiji direktorja, kolegiji obratov in DE.

Kot zadnji pa je bil sprejet sklep, da komisija za urejanje zemljišč ugotovi, kdo je lastnik opuščene zemlje, ki je bila svoj čas navadno dodeljena KOVU Vransko in je danes neobdelana.

Člani sveta so si po končani seji ogledali mlečno farmo v Podlogu.

F. Ivančič

ZANIMALO VAS BO

Letos nam med obiranjem vreme ni prav nič naklonjeno. V dneh od 21. pa do 28. avgusta (do tiskanja te številke) je padlo nad 180 litrov dežja na kvadratni meter. Desetletno avgustovsko povprečje padavin je 119,9 litra na m², do sedaj pa jih je padlo že 285,5 litra na m². Zato ni čudno, da nam zaradi tolikih padavin že tako maloštevilni obiralci na veliko odhajajo, a ostajajo najmarljivejši.

bo teh sredstev na voljo dovolj takrat, ko so potrebna.

c) Zato bo ostajalo po vsej verjetnosti še precej časa zaposlovanje izven kmetijstva v različnih oblikah pogosta možnost za izenačevanje kmetovega dohodka z dohodkom ostalega prebivalstva. Kot dodatno zaposlovanje bo nastopala lahko redna zaposlitev v delovni organizaciji, ki bo narekovala ponovne postavitev proizvodnje in olajšanje dela doma na kmetiji.

Ker je celotna Slovenija naš predel, v takšnem ali drugačnem pogledu perspektivnoturistična dežela, je vključevanje v turizem ena od možnosti stranskih dohodkov. Tu je v prvi vrsti možnost za oddajanje sob, so pa še druge možnosti za vnovčenje storitev in pridelkov turizmom.

Za gorske predele je možnost dodatne zaposlitve še v gozdarstvu tako pri poseku, gojitvenih delih, kot pri spravilu.

Jasno pa je, da se kmetijstvo v tako in ne v drugačno smer ne bo moglo razviti brez pomoči družbenih sredstev. Če pa se ne bo razvijalo, bo ostajalo v takšnem položaju, kakršen je zdaj. Bo čedalje težji bolnik, ki ga bo še težje ozdraviti in tudi operacije bodo še dražje.

Konec
Glinšek ing. Slavko

Kotiček mladih

proizvajalcev

Aktivnost mladih iz dneva v dan narašča

Aktiv mladih kmetijskih proizvajalcev pri KK Žalec je nedavno razpravljal o delu posameznih sekcij in o prihodnjem delovnem programu. Dejavnost mladih razumljivo v letnem času ni najbolj razgibano, vendar povsem ne mirujejo. To še posebej potrjujejo novi delovni programi, ki so si jih zadali posamezni aktivni.

Brez dvoma je bila letošnja prireditel dneva hmeljarjev za njih kar precejšnja preizkušnja. Tokrat so se mladi pojavili kot soorganizatorji te zanimive prireditve. Tako so organizirali prodajo vstopnic, delno tudi prodajo pijač, aktivni pa so na prireditvi sodelovali s prikazi vozov. Prav tako so imeli primat nad izbiro kandidatke za hmeljarsko princesko. Žirijo, ki je ocenjevala najlepšo Savinjsko, je sestavljal tudi en predstavnik aktiva. Ker pa je bilo k prireditvi priključeno tudi tekmo-

vanje traktoristov v spretnostni vožnji, oranju in drugih disciplinah, so tudi tu mladi imeli svoje predstavnike.

Po posameznih sekcijah vlada zadnje čase tudi precej zanimanja za izvedbo ekskurzij po raznih kmetijskih obratih po Sloveniji. Vranska mladina namerava obiskati Primorsko, kjer bi si ogledali vrtnarijo Lada v Sempetru, farmo nesnic na Krasu in vinsko klet v Vipavi pa še turistične in kulturne zanimivosti. Takšne želje pa se porajajo tudi drugod. Stroške bo kril kombinat, delno pa jih bodo tudi mladi sami. Ponekod so se odločili tudi za zelo humane akcije in bodo ob Dnevu mrtvih v svojem kraju očistili okolico spomenikov padlih borcev. Takšna pot je povsem pravilna in da slutiti, da bo delo mladih povsem uspešno.

Franci Izlakar

Na zeleni etaži na Žovneku.

(Nadaljevanje s 13. strani)

Kakšne možnosti so za razvoj kmetijstva v smeri:

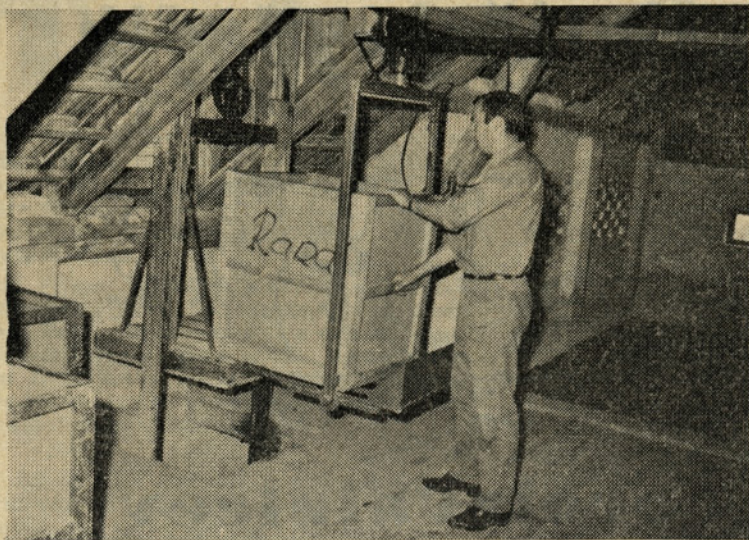
a) povečanje velikosti zemlje;
b) povečanje intenzivnosti (vrednosti pridelka na isti površini);

c) dodatnega zaposlovanja.

a) Posebej za predele, kjer zaradi odhajanja kmečkega prebivalstva ostajajo kmetijske površine neobdelane ali slabo obdelane, bo potrebno pomagati kmetom, ki ostajajo, osnovati večje kmetije in omogočiti nakup strojev za obdelavo večje kmetije.

b) V kmetijstvu bo ostalo še precej let toliko aktivnih prebivalcev, da kmetije ne bo mogoče bistveno povečati. Zato bodo morali kmetovalci na svojih kmetijah, če bodo hoteli povečati pridelke tako količinsko kot kakovostno, dosegati višje cene. Pot k večji intenzivnosti pa ni kratka in ne lahka. Potrebna so določena sredstva za investicije, ki bodo povečale vrednost proizvodnje, potrebna pa je predvsem usmeritev v stalno strokovno izobraževanje, v stalno pridobivanje znanja, ki ga zahteva doseganje visokih pridelkov.

Zato so zopet potrebna precejšnja sredstva. Preveliki optimisti bi bili, če bi računali, da

Transporter za prevoz košev na lese na zeleni etaži pri kooperantki RANDL Jožefi v Dolenji vasi pri Preboldu so si zamislili in sestavili domači fantje sami.

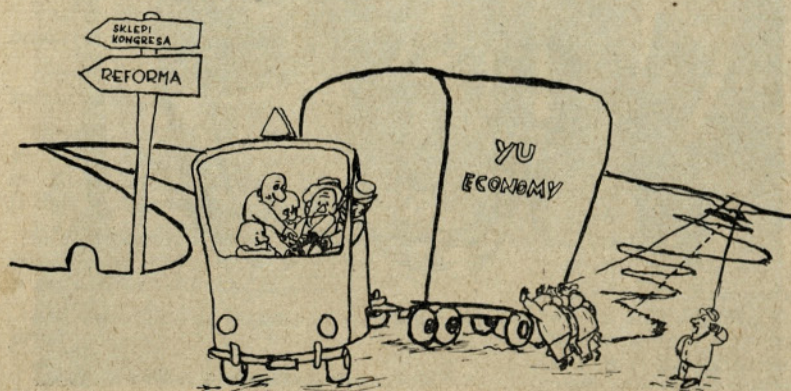
Obiralci odhajajo zadovoljni, saj so nekateri nabrali tudi po 36 škafov na dan.

PREPOVED

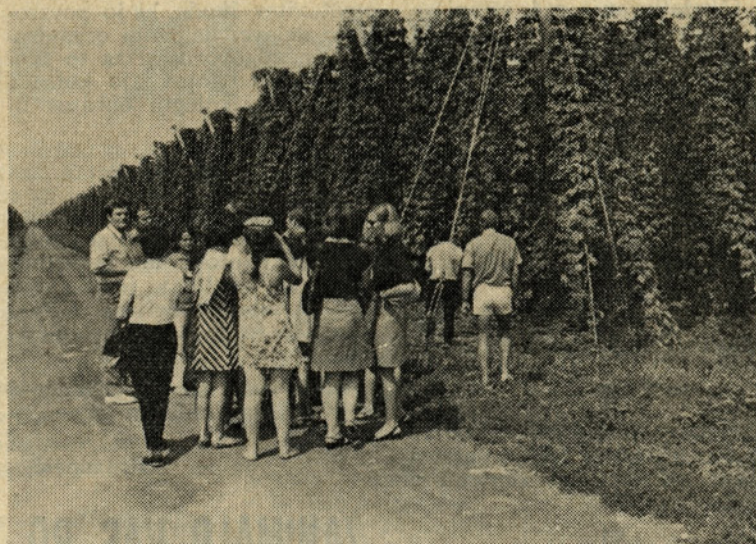
— Zdravnik je prepovedal moji ženi kuhanje.
— Kaj pa ji je?
— Nič, jaz imam rano na želodcu.

REKLAMA

— Kaj je pravzaprav reklama?
— Reklama je slika deklice, ki pije, je in drži v rokah to, kar bi radi prodali.

Madona, več je šo ferjev, slabše gre!

Tik pred obiranjem, si je hmeljnike v Arji vasi ogledala skupina francoskih študentov.

Ljudske napovedi

Ce je na mali šmaren lepo, rado ostane še dva meseca tako.

Kakšno vreme o kimavca mla-ji, takšno vso jesen je najraji.

IZREKI

Kjer gospodar vsak kot pogle-da, tam ni treba boljšega reda.

Kdor veliko ve, malo verjame.

Lačna vrana se ne zmeni za strašilo.

Za smek

VZROK

— Zakaj se smeješ, Ivan?
— Saj se ne vam, tovariš upravnik.
— Kaj pa je potem smešnega?

RAZLIKA

Župnik je obesil v sadovnjak med zrelo sadje napis: »Ne kradi, Bog te vidi!«

Ponoči so mu fantje pokradli precej sadja in pustili pripis: »Vidi že, tožari pa ne!«

MED LOVCI

— V nedeljo sem ustrelil šest rac.
— So bile divje?
— Race ne, pač pa kmet, njihov lastnik.

LJUBEZNIVOST

Treza se je prenajedla češpljevih cmokov in takoj dobila napad, ker ima bolna jetra. Po postelji se je zvijala in stokala: »O moj bog, usmili se me in me vzemi k sebi!«

Mož jo posluša in pravi: »Mar misliš, da je bog tak tepec, kot sem bil jaz?!«

Transporter je sestavljen tako, da je vrtljiv okrog navpične osi. z dvžnim vzvodom pa se lahko nagne tudi nosilna ploskev. Naprava ni draga, a zelo olajša delo s težkimi koši.

JESENSKA SETEV

Kmet: »Vrabci bodo pozobali vso setev. Ali ne bi postavili ptičjega strašila?«

Kmetica: »Ni treba, saj je vedno kdo od naju na polju.«

UGANKE

Prijeten tenki glas je moj, sad truda mojega sladak, uživa rad ga človek vsak, a jeze moje se le boj!

